

KRISLAI

Pagal Jų Darbus.
Pakeitė Poziciją.
Keturi Penktadaliai.
Pagaliau!
Ašaros ir Nusivylimas.
Ir vėl Bendras Frontas.
Raso A. Bimba

Clevelando "Dirvoj" (rūp. 29 d.) Vytautas Sirvydas sako: "Mes ne hitlerininkai." Ir paskui išdėsto visą praeities litaniją prieš Sovietų Sąjungą.

Žmonių politines pozicijas mes sprendžiame pagal jų darbus. Sirvydas ir visa ta ostlanderių politinė pakalėnija sušilę darbuojasi už Hitlerio laimėjimą šiame kare. Tas juos ir padaro hitlerininkais.

"New York Times" pakeitė savo gaidas. Iš sykiu labai kritikavo Rooseveltą ir reikalavo Sovietams neduoti nei vienos kanuolės, nei vieno šautuvo. Sakė: duokimė pagalbą tikėtai Anglijai.

Dabar taip kvailai nekalba. Rūpūčio 30 d. jau džiaugiasi, kad Sovietų Sąjungos ir Anglijos armijos okupavo Iraną. Čia, sako, atsidero platus kelias "pristatymui Jungtinių Valstijų ir Anglijos karo reikmenų Rusijai."

Ir pati konservatiškiausia Amerikos visuomenė pradeda įsitikinti, kad arba Raudonoji Armija Hitleriui spranda nusukus Rytų Fronte, arba jis užkariaus visą pasaulį.

Šį karą jau galima pilnai vadinti pasauliniu karu. Į karą jau yra įtraukta 1,700,000,000 žmonių, arba keturi penktadaliai viso pasaulio gyventojų.

Vargiai beįsitrauktas ir tas paskutinis penktadalis.

Pagaliau prezidentas Rooseveltas paskyrė komisiją, kuri vyks Maskvon konferuoti su Sovietų vyriausybe. Toj konferencijoj dalyvaus ir Anglijos atstovybė. Spėjama, kad konferencija įvyks už kelių dienų.

Amerikos komisijai vadovauja ponas Harriman. Nors buvo manyta, kad Maskvon važiuos bent vienas kūrų kabinetų narys, bet nevažiavo.

Sios komisijos paskyrimas parodo dar vieną Rooseveltto valdžios žingsnį prie artimiausio kooperavimo su Sovietais šiame kare prieš nacizmą.

BBC komentatorius, kaip paduoda "P. M." (rūp. 29 d.), praneša apie rusų baltagvardiečių liūdėsį Berlyne. Vienas jų laikraštis skundžiasi:

"Mes rusai emigrantai manėme, kad tebegyvoja visa caristinė Rusija, kuri su mumis emigravo. Mes uždėme tą iliuziją, jog daugelis iš mūsų užimsime aukštas vietas naujaj sukurtose caristinėje Rusijoje, būtent, kad mes tapsime leitenantais, ministrais, generolais, diplomatais, žemės ir dirbtuvų savininkais. Dabar pasirodė, jog tai būta apgavimo sapno.

"Pirmieji mėnesiai karo prieš Rusiją jau parodė, kad ta Rusija, apie kurią mes sapnavome, nebegyvoja. Įvyko moralinė katastrofa. Rusijos žmonės nesukilo prieš bolševizmą, priešingai, jie su visu fanatizmu metėsi prieš tuos, kurie norėtų juos išlaisvinti."

Labai įdomu, kad panašaus sukilimo prieš Sovietus laukė ir "Naujienu" redaktorius ostlanderis Pijus Grigaitis. Jis irgi nuolat kalba apie Rusijos žmonių "moralinę katastrofą", kad per juos Hitleris negalėjo pereiti, kaip peilis per minkštą sūrį!

Taigi, ir vėl turime klerikalų, menševikų ir smetonininkų bendrą frontą. Visi vienu balsu vėl suksio prieš teikimą Raudonajai Armijai medicinės pagalbos. Visus juos su-

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
"Brooklyne \$6.50 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 207

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telefonai: Stags 2-2874

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 3, 1941

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

DĖSIME VISAS PASTANGAS SUKRIUŠINT HITLERI IR JO NAGIUS, SAKO PREZIDENTAS ROOSEVELTAS

PREZ. ROOSEVELTAS ATMETA BET KOKIĄ TAIKĄ SU NUOLAIMOMIS ŽVĖRIŠKIEM UŽPUOLIKAM

Hyde Park, N. Y. — Prezidentas Rooseveltas, kalbėdamas per radiją Labor Day (Darbo Dienos) šventėje, pareiškė, kad jis ir šios šalies žmonės darys visą, ką tik gali, "kad sukrešintume Hitlerį ir nacių jėgas." Prezidentas atmetė siūlymus "keleto nuolaidaujančių taisyktojų ir nacių pritarėjų," kurie perša, kad jis stengtųsi per derybas užbaigt karą su hitleriečiais. Prezidentas užreiškė, kad jis nebus "naujoviškas Benediktas Arnoldas" — laisvės reikalo išdavikas.

ROOSEVELTO KALBA

Prez. Rooseveltas savo kalboj sakė: "Šiandien — šioj amerikiečių šventėj — mes iškilmingai minime teises laisvų darbo vyrų ir moterų."

Išlaikyti tas teises dabar yra gyvybiniai svarbus dalykas ne tik mums, kurie jomis naudojames, bet ir visai ateičiai krikščioniškos civilizacijos.

Amerikos darbininkai dabar turi milžinišką atsakomybę laimėti šį karą, žiauriausią, baisiausią iš visų karų.

Mes savo fabrikuose, dirbtuvėse ir arsenaluose gaminame didžiulį daugybę ginklų. Šie ginklai yra siunčiami į visus pasaulio mūšių frontus dieną ir naktį, per jūras ir oru. Ir šis šalis dabar išsiraudo ir išvysto naujus pabūklus dar negirdėto galin-gumo, idant išlaikytų demokratiją.

Kodėl mes tatau darome? Kodėl mes esame pasiryžę pašvęst visas mūsų pramonės pastangas, idant laimėt karą, kuris tikroviškai dar nepalietė mūsų pakraščių?

Mes nesame karą mylinti žmonės. Mes niekada neįsikišame garbės kaip kariuotojų šalis. Mes nenorime nieko užpulti. Mes neturime tikslo — kaip kad tie diktatoriai — grobti kitus kraštus. Mes nepageidaujame nė vieno colio žemės jokios kitos šalies.

Pavojus Mūsų Teisėms

Milžiniškos mūsų pastangos ir mūsų tikslo vieningumas, kuris įkvėpia tas pastangas, pareina tikslai iš to, kad mes suprantame faktą, jog Hitlerio "prievaratiškas pasimėjimas užviešpataut pasaulį grūmoja pamatinėms mūsų teisėms, tarp žavėjo Hitlerio Ostlandas. Visi bijo Sovietų Sąjungos, Anglijos ir Amerikos laimėjimo prieš Hitlerį.

F. D. Roosevelt

kurių yra ir darbo žmonių teisės.

Mūsų protėviai įvedė šias teises per kovą karo lauke. Tos teisės buvo apgintos didžiais kaštais, bet su dideliu pasisekimu "karo lauke, čia mūsų loconoje žemėje ir svetimuose kraštuose ir visose pasaulio jūrose.

Visoj mūsų istorijoj dar nebuvo tokio momento, kada amerikiečiai nebūtų pasiryžę atsistoti kaip laisvi žmonės ir kautis už savo teises.

Tokiais laikais, kai gresia pavojus mūsų šaliai, mes aiškiai ir ryškiai matome tą faktą, kad visos mūsų teisės priklauso viena nuo kitos.

Religijos laisvė nieko nereikštų be žodžio laisvės... Yra nesunaikinas ryšys tarp mūsų, tarp visų mūsų amerikiečių — mūsų pareikalai, pirmenybės, progos, atsakomybės ir teisės savitarpinai priklauso vieni nuo kitų.

Štai kas vienija mus, vyrus ir moteris visų šalių dalyvių, visų tautybių, visų tikybių, visų užsiėmimų, visų politinių įsitikinimų. Štai kodėl mes sugebėjome sumušti ir nugalėti priešus, kurie tikėjosi galėsią paskirstyti mus ir nukariauti mus iš vidaus.

Tie priešai visi žino, kad mes turime stiprų karo laivyną, vis stiprėjantį laivyną. Jie žino, jog šis laivynas, kol gyvuoja laivynai Anglijos Imperijos, Holandijos, Norvegijos ir Rusijos, gali išvien užtikrint jūrų laisvę. Tie priešai taip pat žino, kad jeigu tie laivynai būtų sunaikinti, tai Amerikos laivynas negalėtų dabar atleidyje vienas išlaikyti jūrų laisvę prieš visą pasaulį.

Tie priešai žino, jog mūsų armija kasdien auga ir visapusiškai stiprėja.

Tie priešai žino, jog svarbiausi amerikiniai kovotojai dabar siaučiančiuose mūšiuose yra žmonės veikian-

tieji Amerikos pramonėje, kaip samdytojai, taip ir darbininkai...

Bet tie priešai taipgi žino, jog mūsų amerikiečių pastangos dar nėra užtenkamos, ir kad jeigu mes nepadidinsime ir nepagreitinsime visus savo gamybos darbus ir jeigu kur kas geriau neapsaugosime jos dirbinius kelionėje ir karo laukus, tai priešai gaus drąsos toliau varyt savo užpuolimus senuose ir naujuose mūsų laukuose.

Dabar Laikas

Aš iškilmingai įspėjau tuos, kurie mano, kad Hitleris esąs jau sustabdytas ir kad jau pastotas jam kelias, aš persirėgiu juos, kad taip manydami, jie turi labai pavojingą įsivaizdavimą. Kuomet bile kare jūsų priešas atrodė silpniau žygiuojąs pirmyn negu prieš vienus metus, tada kaip tik ir yra momentas kirsti jam padvigubintomis jėgomis, mest daugiau energijos darban dēlei jo sumušimo, kad syki ant visados padaryt galą pavojui gresiančiam užkariavimu pasaulio, ir tuo būdu užbaigt visas šnekas ar mintis apie taiką paremtą nusileidimais pačiam blogiui.

Ir mes žinome, jog laisvo darbo sistema yra patsai pagrindas veikiančiosios demokratijos. Mes žinome, jog vienas iš pirmųjų Ašies diktatūrų veiksmų tai buvo nušluot visus principus ir pagerinimus, kuriuos darbo žmonės buvo laimėję savo išsilaikymui ir pažangai.

Darbo unijizmas yra uždrausta filosofija pas tuos diktatorius, kurie veikia šitokiais pagrindais — viešpataut arba sunaikinti. Nes darbo unijų judėjimas reikalauja pilnos teisės išreikšti savo nuomonę ir ramiai laikyti susirinkimus. Darbo unijos patarnavo kiekvienam darbo žmogui pasiekti pagarbos poziciją, kuri jam priklauso.

Darbininkų Likimas prie Hitlerio

Hitleris ne taip elgėsi. Jis neveiks taip, jis negali taip veikti. Kaip jis atima visas teises pavieniams žmonėms, lygiai jis turi atimti visas teises ir žmonių grupėms — darbo grupėms ar biznio, mokslo grupėms ir bažnyčios. Jis taip begailingai sunaikino darbo unijas, kaip kad jis persekiojo ir bažnyčią.

Jokia amerikiečių grupė nesupranta aiškiau, ką reiškia nacių viešpatavimas pa-

RAUDONOJI ARMIJA VEDA OFENSIVĄ VISU 2,000 MYLIŲ ILGIO FRONTU

Maskva, rugs. 2. — Raudonoji Armija veda generalinę ofensivą prieš vokiečius, atakuoja juos ištisame fronte beveik dviejų tūkstančių mylių ilgio.

Sovietai įsikirto į nacių linijas srityje Ilmen ežero, pietus nuo Leningrado. "Rusai, matyt, sustabdė vokiečių ofensivą šioje srityje," kaip praneša United Press, amerikonių žinių agentūra.

Centralinė Sovietų armija, komanduojuama maršalo Simo Timošenkos, atmetė vokiečius atgal, kai kur gana toli, tarp Smolensko ir Mogilevo.

Raudonarmiečiai, komanduojuami maršalo S. Budionio pietiniame fronte, Ukrainoj, ne tik užkirto vokiečių perėjimą iš vakarinės Dniepro upės pusės į rytinę, bet dalys Raudonosios Armijos keliose vietose persimetė atgal iš Dniepro upės rytinio šono į vakarinį ir smarkiai užpuolė vokiečius.

SOVIETAI GRUBA-ATGAL VOKIEČIUS 175-KIŲ MYLIŲ FRONTU

London, rugs. 2. — Sovietų kariuomenė bausiu įvirtimu grūda atgal jau pavargstančią vokiečių kariuomenę 175-kijų mylių frontu tarp Smolensko ir Gomelio, į šiaurios nuo Pripetės balų. Suprantama, kad Sovietai dar sunkių nuostolių stumiamieji atgal vokiečiams.

Iš Stockholmo, švedijos, pranešama, kad Raudonoji Armija prasimušė atgal į Gomelį ir atgriebė miestus Rogačevą ir Žlobiną, į vakarus nuo Gomelio.

Sovietų komanda praneša, jog naciai perkrausto ištisas savo armijos divizijas iš Francijos, Belgijos ir Holandijos į frontą prieš Sovietus.

Tiktai per paskutinių dienų kautynes šimtai tūkstančių nacių tapo užmušta ir jais užverstos ligoninės Vokietijoj ir nacių užimtuose kraštuose.

Sovietų kariuomenė, komanduojuama generolų Rakovskio ir Konevo centraliniame fronte veikia taip, kad sumintų ir reple desėtkus tūkstančių Hitlerio kariuomenės toje srityje. Rakovskio armijos tankai ir šarvuoti automobiliai jau puseitai įsikirto į šonus vokiečių kariuomenei.

Visi pranešimai rodo, kad Sovietam sekasi, kaip rašo United Press amerikonių žinių agentūra.

ORAS. — Šį trečiadienį dalinai apsiniaukė.

SOVIETAI BOMBARDAVO KARALIAUČIŲ, KLAIPĖDĄ, BERLYNĄ

Sovietų Oficialiai Pranešimai

Maskva, rugs. 1. — Sovietų žinių Biuras šiandien išleido šitoki pranešimą:

Naktį rugp. 31 į rugs. 1 d. mūsų kariuomenė visu frontu kovėsi su priešu.

Maskvos radijas pranešė, kad: Bombiniai Sovietų orlaiviai atakavo Berlyno apskritį ir miestus Karaliaučiu, Danzigą ir Klaipėdą.

Padegancios ir smarkiai sprogdinančios bombos buvo metomos ir karinius ir pramoninius pastatus bei punktus Berlyne, Karaliaučiuje, Danzige ir Klaipėdoje. Buvo pastebėta gaisrai ir eksplozijos visuose minimuose miestuose.

Visi mūsų orlaiviai, apart vieno, sugrįžo į savo stovyklas.

Maskva, rugs. 2. — Sovietų žinių Biuras šiandien išleido sekamą pranešimą:

Mūsų kariuomenė rugs. 1 d. visu frontu vedė mūšius su priešu.

Mūsų oro jėgos ir toliau kirto koncentruotus smūgius šarvuotai prieš kariuomenę, jo pėstininkams ir artilerijai ir naikino fašistų orlaivius jų stovyklose.

Pagal dar nepilnus skaitmenis, 31-nas vokiečių orlaivis buvo sunaikintas oro kautynėse rugp. 30 d. Mes praradome 16 orlaivių.

Rugp. 29 d. tapo sunaikinta 125 vokiečių orlaiviai per kovas ore ir pačiose stovyklose. Mes tą dieną netekome 24 orlaivių.

Atskrenda Didelė Karinė Sovietų Misija į Jungtines Valstijas

Nome, Alaska. — Čia atkėk du didžiuliai Sovietų orlaiviai su 47-niais žmonėmis. Šiandien ar rytoj jie iš čia skris į pačias Jungtines Valstijas. Manoma, jog tie orlaiviai atgabeno karinius Sovietų pasiuntinius, kurie tarsis Washingtono su Amerikos vyriausybe apie bendradarbiavimą tarp šios šalies ir Sovietų prieš nacius.

Komandierius dabar atskridusių sovietinių orlaivių yra garsusis Michail Gromovas. Jis 1937 metais liepos 14 d. su dviem draugais atkėk į San Jacinto, Californijoj. Tada jie vienu pradžimu atskrido 6,262 mylias per šiaurį polių. Už tą žygį Gromovas ir jo bendrai buvo apdovanoti Raudonosios Vėliavos Ordinu.

NACIAI PRARADO 2,500,000 KAREIVIŲ RYTINIAM FRONTE

Maskva, rugs. 2. — Maskvos radijas šiandien sakė, jog iki šiol rytiniame fronte naciai prarado pustrėčio milijono kareivių. Milijonas jų buvęs užmušta, o pusantro milijono sužeista bei nelaisvėn paimta. Sovietai viso sutriuškino nemažiau kaip 57-nias geriausias nacių armijos divizijas, per dešimt savičių.

Nepatvirtina, kad Suomiai Siūlė Taiką Sovietų Sąjungai

Helsinki. — Suomijos valdžia ir vokiečiai užginėja gaudus, kad Suomija siūlanti Sovietam taikytis po to, kai ji atgriebs beveik visą tą žemę, kurią Sovietai buvo pirmiau užėmę.

756 VOKIEČIŲ ORLAIVIAI SUNAIKINTI PER 10 PASKUTINIŲ DIENŲ

Maskva, rugs. 2. — Per paskutines 10 dienų Sovietai sunaikino 756 vokiečių orlaivius, kaip sako Sovietų komanda.

Paskutiniame mūšyje ties miestu D raudonarmiečiai nukovė apie 1,000 vokiečių, sunaikino bei pagrobė 99 tankus, 100 auto-sunkvežimų, 60 priestankinių kanuolių, 10 šarvuotų automobilių, 50 motorinių dviračių, tuzinus apkasų patrankų, vieną kanuolių bateriją, keilias lauko kanuoles ir nacių oficerių štabo auto-busą su dokumentais 75-to priestankinio vokiečių pulko.

ELEKTRIKININKAI REIKALAUJA PILNOS PARMOS SOVIETAM
Camden, N. J. — CIO Elektrininkų, Radijo ir Mašinų Darbininkų Unijos viršininkai savo raporte tos unijos suvažiavimui reikalavė, kad Amerikos valdžia duotų pilną pagalbą Anglijai ir Sovietams, kad sumuš-tų Vokietiją.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Every day except Sunday
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. Stagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Apvienti Visa Liaudis Hitlerizmui Sunaikinti

Prezidentas Rooseveltas deda didelių pastangų išaiškinti Amerikos žmonėms tąjį pavojų, kurį hitlerizmas šiandien sudaro visam pasauliui, žinoma, po draug ir Amerikai. Darbo Diena pasakytą prezidento Roosevelto prakalbą griežiausiai ir aiškiausiai tvirtina tą dėsni, būtent, kad ši šalis nenurims tol, kol hitlerizmas bus sunaikintas. Kova gali tęstis ilgai, ji gali būti sunki, tačiau ji nesiliaus, iki Vokietijos žvėris nebus parbloktas. Taigi turime kiekvienas suprasti tą Prezidento Roosevelto ir visos mūsų krašto vyriausybės nusistatymą ir tą supratę, privalome veikti.

Bet veikti reikia bendrai. Veikti turime išvien, nes tik tuomet bus ryškesnė mūsų kova ir greičiau padarys galą pasaulio pabaisai.

Teisingai Lietuvių Darbininkų Susivienijimo organas "Tiesa" (iš rugs. 1 d.) pastebi:

Visa Amerikos liaudis, kuri tik mato tą pavojų, pasiryžusiai vienyjasi. Jinai artimai kooperuojasi su Roosevelto vyriausybėje teikime skubios Sovietų Sąjungai, Anglijai, Kinijai paramos."

Priėjusi prie Amerikos lietuvių, "Tiesa" šitaip tąjį klausimą aiškina:

"Amerikoje gyvenę lietuviai turi matyti, ką mato visa priešfašistinė liaudis. Fašistinio užpuolimo pavojus ir lietuvių taip lygiai paliečia, kaip ir visus amerikiečius.

"Mūsų visų Amerikoje gyvenančių žmonių pareiga yra lojaliai ginti savo kraštą, būtent, Jungtines Valstijas. Visi lietuviai, kuriems tik yra brangus šis kraštas, be jokio atidėlio turėtų lojaliai remti prez. Roosevelto užsienio politiką, kuri vienyja Amerikos liaudį teikimui gausingos paramos Sovietų Sąjungai, Anglijai, Kinijai.

"Bendras lietuvių veikimas prieš fašizmą, todėl, nūdien yra gyvingiausias klausimas, tuo labiau, kai nūdien Lietuvos liaudis yra Hitlerio agentų terorizuojama.

Streikuoją Gimbel Bros. departmetinės krautuvės (New Yorke) darbininkai pikietuoja ją.

"Susivienykime visi priešfašistiniai lietuviai! Ginkime savo kraštą! Padėkime savo broliams Lietuvoje pasiliuosuoti iš Hitlerio verguvs.

"Sudarykime čia tvirtą priešfašistinį frontą.

"Visi kovon prieš fašizmą ir jo lietuviškus agentus Amerikoje!"

Tai teisingai pasakyta!

Mums rodosi, šiandien jau turėtų išnykti visokios apie Hitlerio į Lietuvą "atneštą laisvę" iliuzijos net ir tuose žmonėse, kurie buvo labai Hitleriu įsitikėję. Kol hitlerizmas triumfuos, tol pavergtosios Europos tautos, jų skaičiuje ir Lietuva, vaitos. Todėl tiek katalikai, tiek socialistuoja žmonės, bei laisvamaniai ir visi kiti Amerikos lietuviai turėtų stoti bendron kovon prieš bendrąjį priešą.

Juo tas bus padaryta greičiau, juo bus geriau!

Sutriuškinsime Hitlerį ir Jo Nacių Jėgas!...

Prezidento Roosevelto kalba, sakytą Darbo Dieną, pašiliks istorijoje kaip viena svarbiausių jo kalbų. Ši kalba nebuvo ilga, bet ji pasakė labai daug. Ji buvo ryški, aiški ir kiekvienam suprantama. Ji buvo mažiau diplomatinė, o daugiau "žmonių kalba." Nevyniodamas akmenis į šilką, prezidentas Rooseveltas tiesiog pareiškė, kad "Mes darysime viską, ką tik galime, sutriuškinimui Hitlerio ir jo nacių jėgų!..."

Podraug prezidentas Rooseveltas griežtai pasmerkė visokius apysierius, visokius Hitlerio agentus, veikiančius Jungtinėse Valstijose; visokius gaivalus, kurie, nuododami "gerais amerikonaiss," dirba Hitleriui ir jo naciškai politikai, bandydami sutaikyti pasaulį su Hitleriu. Kalbėdami apie taiką, jie, aišku, nori pasitarnauti Hitleriui. Jie nori, kad Anglija šiandien priimtų Hitlerio taiką, kol jis yra užimtas Sovietų Sąjungoje, o paskui Hitleris galės atsigrįžti į Angliją, paskui ir į Ameriką. Ir tie gaivalai nori, kad prezidentas Rooseveltas būtų tuo žmogumi, kuris pradėtų taiką daryti, pradėtų tarpininkauti.

Prezidentas Rooseveltas žino, ką tai reikštų tokia taika. Jis žino, jog tai būtų pardavimas demokratijai, jog tai būtų išdavimas podraug ir amerikinių interesų, Amerikos saugumo. Todėl prezidentas viešai pareiškė, kad jis to negarbingo darbo nepriims, kad jis nenorėjo būti savo krašto išdaviku, modernišku Benediktu Arnoldu!

Kitą reikšmingą faktą iškėlė prezidentas. Jis sakė, kad šiuo metu, kada Hitlerio karo mašina yra sulaukta Rytų Fronte, tai demokratiniai kraštai, įskaitant ir Ameriką, privalo kirsti jam dar didesnį smūgį, nuo kurio jis negalėtų atsikelti.

Kitais žodžiais, prezidentas pasakė, kad šiandien yra laikas mobilizuoti visas turimas jėgas vienam ir bendram tikslui: hitlerizmo sunaikinimui. Tą kiekvienas amerikietis turi suprasti ir energiškai žygiuoti tuo keliu, kurį rodo mūsų krašto prezidentas!

Karas ir Spauda

Laikė šio, taip neramaus, pasaulinio gyvenimo, kada juodosios jėgos užsigeidė nustumti progresą kultūrą atgal, arba kitais žodžiais, Hitleris sulg savo parašytos kanibalų biblijos, "Mein Kampf", pasimojo užkariauti visą pasaulį, mums, darbo žmonėms, idant tik kamai orientuotis visų įvykių eiga su įvairiomis staigmenomis, būtina reikalinga skaityti savo spaudą, kaip kad "Laisvę," Vilnių, "Daily Worker," ir tt., nes tik savo spaudoje mes surandame teisingą ir aiškų dalykų nušvietimą ir tuomet pritaikome save kaip vienutę prie bendro judėjimo, tokio, kuris deda pastangas pastoti kelią hitlerinei pavietrei ir tuo pačiu kartu prie tokio judėjimo, kuris veda kovą už darbininkų klasės išliuosavimą... Deja, ne visi iš mūsų padarome tokias išvadas, o kiti mūsų klasės nariai neturi progos prieiti prie tokių išvadų, nes įvairūs balamūnai, prisidengę po maska patriotizmo, ir civilizacijos, ir nuododami darbininkų "draugais," įneša demoralizacijos, iškraipydami faktus su apšėia doza melų ir bliznijimo ir net keiksmažodžių bolševikų adresu. Jei visa spauda ir kiti įrankiai susisiekiama laikytųsi faktų ir teisybės, šiandien pasaulio būtų visai kitas paveikslas, bet kaip ilgai bus kapitalizmas, tol nebus nei teisybės.

Juk ne kas kitas kaip tik kapitalizmas pagimdė Hitlerį su jo visu barbarizmu. Jo visa istorija jau visiems žinoma ir dabar jau matome pasekmes. Šios pasekmės, tai dabartinis karas, kuriame naikinama gyvybė ir turtas. Keno? Aišku, darbo žmonių. Šiuo tarpu, šis kapitalizmo padaras atlieka naikinimo darbą So vietų Sąjungos teritorijoj ir atrodo, kad jis ten neišvengiamai galą gaus.

Grįžkime prie spaudos. Per kelis paskutinius metus, ypač kuomet Lietuvoje įvyko persikeitimų, kaip lietuviui, idomu man buvo žinoti, kaip priėmė tuos pasikeitimus įvairių sriovių vadai—tautininkai, kunigija ir socialistai. Pasirodė, kad Hitleris tuos vadus tų trijų sriovių suvienijo į daiktą ir puikią paramą iš jų turi. Imu "Naujienas," Draugą, ir "Vienybę," trys laikraščiai — viena mintis. Kiti laikraščiai, kaip "Keleivis," "Sandara," "Darbininkas" ir dar keletą kitų, tai niekas kitas, kaip tik kopijos pirmųjų.

Zmonės stebisi, sako, ot, Hitleris galingas!, ir tt. Bet, gi čia nieko nūstabaus nėra, juk kapitalizmas pagimdė Hitlerį, tad aišku, visi kapitalizmo palaikytojai supranta savo pareigas ir jas atlikinėja ištikimai. Hitleris buvo pastatytas ir remiamas vienam tikslui — sunaikinimui Sovietų Sąjungos. Tą parodė Munchas, jei jau kiti daviniai nebuvo aiškūs. Vienok tas visas skymas kažkaip neišėjo pagal planą. Hitleris turėjo savotišką planą, pajutęs, kad tuji rėmėjų beveik visose šalyse apart Sovietų Sąjungos, vietoj klausyti patarimų kitų, nusitarė padiktuoti visiems, atsisuko tą paskui rašo: "Kaip dalykai įvykinti gyvenimam ant savstovį dabar, nėra kitos išeities, kaip suvienyti visas

Tuo savo žygiu padalino savo patarėjus į du loģerus. Vieni supyko ant jo, kiti tebetęsia savo pirmesni darbą, rėmimo Hitlerio ir ant toliau. Hitlerio rėmėjų tarpe mes randame ir lietuvišką buržuaziją. Tas atsispindi jos spaudoje. Džiūgauti nacių užėmimu Lietuvos tegali tik Hitlerio rėmėjas. Tie prisidengimai kad "kovos" už nepriklausomybę prieš nacius, tai tik dekoracija pridengimui savo niekšingo tarnavimo Hitleriui.

Žlebčioja tie lietuviški buržuazijos laikraščiai—"Naujienos," "Vienybė" ir kiti apie civilizaciją, kultūrą, bet tą "kultūrą" gali kiekvienas tuojais pamatyti jų kalboj. Toji kalba tiek ne tašyta, šlykšti ir grubijoniška, ypatingai, kuomet eina kalba apie darbininkų reikalus ir Sovietų Sąjungą.

Pamaniau sau: nejaugi ir kitų tautų buržuaziniai laikraščiai irgi yra tokie "kulturingi" kaip lietuvių? Ėmiau daryti palyginimus. Surandu, kad nepalyginama išvaresni, nepaisant to, kad ir nemylį bolševikų.

Atydziai peržiūrėjau amerikonių, karpatorusų, čechoslovakų ir lenkų laikraščius. Ypač dėją pastangų susikolektuoti kiek galima daugiausia lenkų laikraščių, nes kaip buvo busnijama, būk Sovietų Sąjunga padarius didelę "skriaudą" Lenkijai 1939 m. Peržiūrėjau apie 30 laikraščių lenkų kalboje. Pasirodė kad tik vienas, "Nowy Swiat," iš New Yorko, nėra prielankus Sovietų Sąjungai ir išstojo prieš padarytą sutartį Lenkijos su Sovietų Sąjunga, todėl, kad "Rusija nepripažįsta senų rytinių Lenkijos rubežių 1939 m.", tačiau kalba švairi, ima dalyką iš esmės, kaip apgynėjas buržuazinės politikos, nesisivais to žodžiais: "kacapai, hijenos" ir tt., kaip pas lietuvius.

Kiti visi — už sutartį, už bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga ir griežtai nusistatę prieš hitlerizmą. Štai, tie laikraščiai:

"Ameryka-Echo," "Gwiazda Polarna," "Robotnik Polski," "Pittsburgczanin," "Przewodnik Katolicki," "Sokol Polski," "Starz," "Jednosc-Polonia," "Wiadomosci Codzienne," "Dziennik Związkowy," "Zgoda," "Karjer Polski," "Polonia," "Glos Ludowy," "Nash Swiat" ir keletas kitų, be išimties visi už bendradarbiavimą su Sovietų Sąjunga.

Reikia pažymėti ir tą, kad didžiojo, virš paminėti laikraščiai katalikiškos pakoipos. Pavyzdžiui, katalikiškas "Narod Polski" iš Chicago, už rugp. 7 d. rašo: "Kuomet Lenkija bendradarbiauja su Sovietais, tai lietuviai ir ukrainai padeda Hitleriui..." ir paskui nurodo faktus apie škirpos ir kitų "sukilimus" Kaune ir Vilniuj ir stebisi tuomi. Gi "Nasz Swiat," lenkų žurnalas, už liepos 26 d. iš Devois skymas kažkaip neišėjo pagal planą. Hitleris turėjo savotišką planą, pajutęs, kad tuji rėmėjų beveik visose šalyse apart Sovietų Sąjungos, vietoj klausyti patarimų kitų, nusitarė padiktuoti visiems, atsisuko tą paskui rašo: "Kaip dalykai įvykinti gyvenimam ant savstovį dabar, nėra kitos išeities, kaip suvienyti visas

spėkas, surinkti visas pastangas, idant uždavus mirtiną smūgį hitlerizmui. Kad ir labiausia Rusijos nekenčias žmogus turi pripažinti, kad atsitikime Sovietų pralaimėjimo, Lenkijos nepriklausomybė ir Lenkijos tautos laisvė būtų palaidota ant labai ilgo laiko, o gal ant visados." Kitame straipsnyje pranašauja Hitlerio pralaimėjimą ir viltį skaisčios ateities.

Tokie ir panašūs išsireikimai visuose lenkų laikraščiuose. Kalba kultūriška, be kolonių, ir stoja už bendrą frontą prieš nacizmą. Apart to, laikraščiuose telpa rezolucijos įvairių organizacijų, kurios užgria sutartį su Sovietais ir ragina remti Sovietų Sąjungą. Tarpe organizacijų, skamba ir "Związek Polski," kuri turi artitris šimtus tūkstančių narių, pasiuntę rezoluciją užgyrimo sutarties. Taipgi "Rada Polonii" tą patį padarė.

Kas dar įdomu, tai visi virš paminėti laikraščiai

Iš Karo ir Apie Karą

Raudonarmiečiams Dovanos

Jungtinėse Valstijose prasidėjo kampanija už dovanas raudonarmiečiams, kurie taip didvyriškai kaunasi prieš budelišką fašizmą. Dovanas, kaip tai, kojines, šilti apatiniai drabužiai, pirštines, cigaretai, saldai nės, skustuveliai, skarelės, abrusai, kenuotas maistas ir panašius dalykus priima komitetas, kuris organizavosi prie World Tourist, 1123 Broadway, New Yorke.

Nėra abejonės, kad, apart piniginės pagalbos Sovietų Sąjungai, lietuvių antifasistai, kurie myli laisvę ir žmoniškumą, paaukuos ir daiktus raudonarmiečiams. Au kuojant daiktus kartu su jais galima siųsti ir laiškus antrašuojuant tiems, kas gaus jūsų dovanas.

Kubiečiai už Sovietus

Havana mieste, Kuboj, įvyko Polar Stadijume masinis susirinkimas, kuriame dalyvavo 70,000 žmonių. Tas milžiniškas susirinkimas vienbalsiai pasmerkė fašistus ir pasižadėjo remti Sovietų Sąjungą.

Kubiečiai veda kampaniją, kad aukomis sukelti 40,000 maišų cukraus ir 1,000,000 cigarų Raudonajai Armijai.

Nuginčio Japonų Melus

Japonijos imperialistai pradėjo skleisti melus, būk tarpe Sovietų Sąjungos ir Kinijos atstovų eina karinė konferencija. Mat, Japonijos imperialistai skleidžia tuos melus, kad radus priekabius prie Sovietų Sąjungos. Vokietijos ir Italijos fašistai nuolatos reikalauja Japonijos, kad ji iš rytų užpultų Sovietų Sąjungą. Mašyti, tų tikslų siekdama Japonija ir skelbia tokius prasimanymus. Sovietų Sąjungos valdžia griežtai užginėjo, tą japonų prasimanymą apie konferenciją.

Francijos Fašistai prieš SSSR

Iš Paryžiaus praneša, kad Francijoj organizuota 12,000 fašistų į "Užsienio Legioną", kurie greitai važiuos kariauti prieš Sovietų Sąjungą. Kaip žinome, Francija ant pusės yra už Hitlerio armijos, o kiti dalyj viešpatuoja fašistų Petaino ir Darlano šai-

smarkiai kritikuoja "Nowy Swiat," tą vienintelį lenkų dienraštį, kuris išstojo prieš bendrą veikimą, ypač gero, kai pucuoja to laikraščio redaktorių P. Yolles'ą ir pri-meta jam agentystę Hitleriui.

O pas lietuvius? Koks skirtumas! Pas mus tik progresyvė sriovė veikia prieš hitlerizmą, kiti visi paskendo hitlerinės propagandos pelkėse. Beje, aš nepaminėjau, kad lenkų tarpe irgi yra progresyvė sriovė su laikraščiu "Glos Ludowy." Ši sriovė, aišku, veikia smarkiai, kaip ir pas lietuvius.

Man rūpėjo parodyti skaitytojams, pirmoj vietoj, skirtumą nusistatyme lenkų ir lietuvių buržuazinio elemento. Lenkai ima klausimą daugiau iš esmės, gi lietuvių tautininkų, klerikalų ir socialistų vada ir redaktoriai maišina savo skaitytojus melais, kolonėm ir apgaule. Kultūrinė ubagy-stė!

Darbintas

ka. Visi jie neapkenčia Sovietų, darbo žmonių ir demokratijos. Jie dėjo pastangų įvilioti francūzus jaunuolius į tą legioną, bet ne daug pasisekimo turėjo.

Francijos "Užsienio Legionas" visada susidėjo iš pasaulinių valkatų, žulikų, žmogžudžių ir politinių banditų. Jis savo tarpe turi nemažai ir rusų baltagvardiečių. Taigi, nedvyai, kad tokis elementas sutiko važiuoti kariauti prieš Sovietų Sąjungą.

Laikraštis Pavergtiems

Sovietų Sąjungos valdžia kasdien leidžia laikraštį pavadinatą: "Naujienos iš Sovietų Šalies". Tas laikraštis orlaiviais ir kitokiais būdais platinašias Sovietų Sąjungos toj teritorijoj, kurią laikinai užkariavo Vokietijos fašistai ir jų talkininkai.

Chicago, Ill.

Šimkus ir Matuzas Užmušti Auto Nelaimėje

Matuzienė ir Balčauskienė Sužeistos

Pereitą sekmadienį, prie 159th St. ir Pulaski Rd. susikūlė du automobiliai. Nelaimės pasekoje du lietuviai užmušti ir keturi sužeisti.

Užmušti yra Juozas Šimkus, 45 metų amžiaus, 2012 Canalport Ave., ir Antanas Matuzas, 36 metų amžiaus, 4340 Drexel Blvd. Sužeistos Zofija Matuzienė, 28 metų, ir jos motina, Marė Balčauskienė, kuri gyvena po adresu 3350 S. Lowe Ave., Bridgeporte.

Kiti du sužeisti iš antrojo automobiliaus, svetimtaučiai. Visi sužeisti nuvežti ligoninėn. Policija mano, kad automobilį vairavo Juozas Šimkus. Jie susikūlė su tūlo Edward Costello automobilium.

Šitas tragiškas įvykis sujau-dino daugelį nelaimingųjų pažįstamų.

KIEK NUOSTOLIŲ ANGLIJAI PADARĘ VOKIEČIŲ ORO BOMBOS

London. — Finansinis anglų žurnalas "The Economist" skaičiuoja, kad vokiečių orlaiviai iki šiol padarę Anglijai 480 milijonų dolerių nuostolių.

London, rugs. 1. — Šimtai Anglijos orlaivių kriušinančiai bombardavo Bremeną ir kitus kariniai svarbiausius Vokietijos miestus.

Pradžioje spalį mėnesio sueina 25 metai nuo išleidimo pirmo Amerikos lietuvių moterų laikraščio "Motery Balso." Sukakčiai atžymėt išeis puikus vienkartinis žurnalas. Gaukite jam užsakymų ir aukų.

MOTERŲ ŽINIOS

Dabar eina Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vajai. Abi lietuviams darbo žmonėms brangios organizacijos. O dar randasi aplink mus žmonių, kurie joms nepriklauso. Įrašykime.

Fašizmo Rykštė Skaudžiai Plaka Pavergtų Šalių Moteris

Naciams pavergtų šalių, kaip lygiai ir pačios Vokietijos moterys neša ant savo pečių be galo sunkią karo našą, nuo kurios nors kiek atsikvėpti, nuo kurios pasiluosuoti joms nėra kitos išeities, kaip tik sunaikinti fašizmą.

Mirties Sesėlyje

Šių laikų moteris kenčia širdies skausmą ir rūpestį ne vien tik dėl išėjusio karan sūnaus, vyro, brolio, bet taip pat ir dėl namie esančios šeimos. Šiandien orlaiviai mirtį atneša į namus, šapas, mokyklas, krautuves. Kur ji nebūtų, mirtis sekioja ją pačią, mirtis sekioja jos šeimą.

Seimos Išlaikymo Našta

Milionių vyrų tapo sumobilizuoti karo frontui ir daugelyje tų šeimų moterys liko vieninteliais šeimoms maitintojais. Simtai tūkstančių tokių moterų išėjo į fabrikinę ir ten dirba po 11, 12 ir daugiau valandų per dieną už mažesnes algas, negu vyrai dirbdavo. Daugelyje vietų moterys dirba naktimis, kad dienos galėtų prižiūrėti šeimyną. O karo laikų sąlygose ta priežiūra yra daug sunkesnė.

Vokietės Moters Kryželis

Neseniai pačių vokiečių žurnalas "Deutsche Landfrau" apie Vokietijos industrijų dirbančių moterų problemas rašė:

"...Prieš pradėdiant savo dienos darbą šapoj, karo industrijos darbininkė dar turi atlikti šeimos aprūpinimo darbus. Namie. Ir nors nekarta fabrikas yra tolakai nuo namų, tačiau jinau jau bus prie savo mašinos 7 val. ryto kartą su švilpiku, o kartais ir 6-tą valandą, jei šifas pradeda darbą ankščiau.

"...Atidurbus, vėlai vakare ji sugrįžta namo su nutirpusiomis rankomis nuo nesuskaitomų įvairių judesių, su apsvaigusia galva nuo įtemptos atydos jautrioms mašinoms... Vienok jos šeima laukia sugrįžtant. Reikia kambariai apvalyti, apšildyti, valgis pagaminti. Yra baltinių skalbti, prosoti ir lopyti. Reikia senus drabužius persiuti ir naujus, kad aprengti vaikus eiti mokyklon...

"Ir taip karo industrijos darbininkė, kaip kad ir žemdirbė nežino pasislo vakarais nei šventadieniais. Ir viena ir antra kelias pirmiausia ir krinta į guolį vėlai išnaktį."

Vargiai kas kitas taip gerai žino gaidgystės jausmą, kaip vargo moteris, kuriai tankiai su gaidgyste prasideda nauja darbo diena nesumerkus akių nuo praeitos dienos.

Moterys Prie Verstinių Karo Darbų

Vokietijoje ir jos užgrobtose šalyse jau nuo seniai yra įvesta tam tikrose formose industrinė konskripcija — vėstiniai darbai, kuriuose dabar skaudžiai nukentėję ir mūsų sesės lietuvaitės. Dalina konskripcija jaunų merginų-moteryų industrijai veikia jau nuo spalio mėnesio, 1939 metų, Čekijoje-Moravijoje. Gi pereitų metų gruodį tūkstančiai Lenkijos mergaičių buvo išgabentos Vokietijon verstiniams darbams. Apie lenkes mergaites štai kaip buvo rašyta Transporto Darbininkų Tarpautinės Federacijos biuletinė:

"Dešimtis tūkstančių lenkių merginų ir jaunų moterų tapo išsiųstos verstiniams darbams Vokietijoje. Daugelis jų dirba dvaruose Rytų Prūsijoje. Daugelis dirba tarnaičių darbais valdininkų namuose, o daugelis dingo... Giminės išsiųstų Vokietijon merginų ir jaunų moterų gyvena nuolatiniame nervų įtempime ir rūpestyje dėl jų likimo."

Užtai nacių Vokietijos ponams yra įvalias paklusnių, veltui dirbančių tarnaičių ir išgverėliams sugulovių.

Ar reikia stebėtis, kad išgirdę ateinant nacių vėliau užimamų kraštų darbo žmonės bėgo nuo jų, kaip nuo amaro. Bėgo viską pametę Rusijos pusėn. Bėgo ir lietuviai. O kruviniųjų nacių batlajiai smetonininkai ir socialnaciai čia Amerikoje šaukia, būk juos Raudonoji Armija išvarė į Sibirą.

Ne Visiems Stoka Maisto

Vokietijos užgrobtose kraštuose kareivių, jūreivių ir abelnai biednuomenės šeimose stoka maisto. Išituose darbininkų kvartaluose ne tik suaugusieji, bet ir vaikai jau nuo seniai nėra burnoj turėję kiaušinių, mėsos, sviesto. Visas jų maistas susideda iš sriubos ar kokios košės.

Bet anaipol ne taip pasiturtuosius. Jie suranda būdų apeiti karo porcijas. Jie prie reguliarių porcijų randa būdų pridėti vištėlę, šviežių daržovių, vaisių ir kitų retenybių. Jie papietauja ir puosniuose restoranuose, kurių neribojama porcijų nuostatai.

Dėlko Kenčia?

Matant tą baisią padėtį mums, gyvenantiems, palyginamai, normaliose sąlygose, kyla klausimai: Kai jos visą tai pergyvena? Dėlko kenčia? Nejaugi nėra išeities?

Išeitis buvo ir yra. Pirmiau ją nebuvo naudotasi. Ateityje ją naudosis.

Vokietijos, kaip ir eilės kitų šalių moterys ir abelnai liaudis buvo per daug atsilikusi, kad pramatyti fašizmo pavojų. Komunistai ir kiti pažangūs žmonės pavojų pramatė ir liaudį perspėjo. Ne visus tie perspėjimai pasiekė. Ne visi pasistengė juos suprasti. Kiti norėjo suprasti, be galia reakininkų propaganda juos supainiojo. Dar kitiems perspėjimas nepatiko — komunistai šaukė kovoti prieš fašizmą. Radosi socialistai ir kitoki pardavikiški elementai iš pačios liaudies eilių, kurie įtikinėjo, kad nereikia kovoti prieš reakciją. Esą geriau prie jos prisitaikyti, su reakininkais sugyventi, jiems nusileisti. O kova juk niekam nemaloni. Daugeliui nesupratielių pasirodė daug lengviau užsimerkti prieš pavojų ir atsiiduoti saldžiam nieko neveikimui. Minlos ne pakankamai išsijudino į kovą ir būreliai kovingų fašizmo priešų tapo parblokti. Fašizmas įsigalėjo.

Fašizmas Turės Žlugti

Įsigalėjęs fašizmas visas šalies jėgas pajungė karo mašinai ganinti ir vis daugiau šalių pavergti. Karas ir pavergimas, kaip matėme iš aukščiau paduotų faktų, turtingiems naciams gražiai apsimoka — duoda veltui ir puslėviui įvalias darbo rankų ir didelius pelnus. Darbo žmonės duoda baises kančias, bet nuo jų ištrūkti nelengva. Tačiau masės bruzda Francijoje, Holandijoje, Jugoslavijoje ir kitose kaip svetainais, taip ir savo tautos nacijs paverg-

Paveikslas parodo, kaip Raudonosios Armijos karininkų žmonos padeda fronte, sudėdamos kūlkašius į kulkašvaidžių diržus.

Išleidžiant Vaikų Mokyklon Paukštės Apsaugą Vaikams

New Yorko miestas buvo pionieriškai reikalavimo, kad vaikų sveikata būtų patikrinta prieš prasidedant mokyklai. To reikalaujama sumeti- mu, kad kiekvienas vaikas pradėtų mokslo metus su proga sėkmingai mokintis. Miesto sanitarinės taisyklės reikalauja, kad kiekvienas vaikas prieš pirmą eimą mokyklon būtų kvalifikuoti gydytojo išegzaminuotas. Jeigu tas nepadarėta privatiškai, vaikas išegzaminuojamas Sveikatos Departamento daktarų atėjus mokyklon.

Patikrinimas sveikatos padės pataisyti, jeigu rastų ką blogo. O jeigu vaikas sveikas, patiem bus ramu ir turėsit užtikrinimą, kad vaikas galės gerai mokintis.

Sveikatos Departamentas pataria vaikų auklėtojams visada ir ypatingai mokslo metu pridaboti:

Kad vaikai gautų gana miego, ir nors kiek pasilsio po pietų.

Gautų kvortą pieno per dieną.

Įvairių ir mėgiamų daržovių ir vaisių.

Gana saulės (ar ją pavaudojančių spindulių bei aliejaus).

Duot gana laiko tarp pusryčių ir eimų mokyklon, kad išvystytų sveikatai svarbius papročius.

Kad visuomet nusiplautų rankas prieš valgį.

Reguliariu pasvėrimu ir pamieravimu patikrinti, ar auga, kaip turėtų.

Reguliariai patikrinti dantų ir abelną sveikatą.

tose šalyse. Raudonajai Armijai didvyriškai kovojant dviejų tūkstančių mylių frontu, o liaudžiai — užfrontyje, su pagalba kitų šalių žmonių, fašizmas turės būti sunaikintas.

Dabar Laikas Veikti

Ar ne geriau būtų buvę pirma vargti, kovoti, pasiaukauti ir laimėti prieš reakciją, nedaleist fašizmui įsigalėti, išvengti karo? Tačiau jie ir mes to nepadarėm. Fašizmo iškiliu pasekmė kilo karas, milijonai gyvasčių žuvo ir dar žus. Ir vis vien tam viskam galas neateis savaime, prieš fašizmą reikia kovoti. Tad suglauskime savo eiles dabar. Nepaskūpėkime jėgų rėmimui kovotojų fronte. Ir energingai kovokime prieš fašizmo agentus savo šalyje.

M-tė.

Prisiminus Pereitą Karą ir Vokiečių Okupaciją

Kada jūs, Amerikos lietuvių moterys, 1916 metais šaukėt savo suvažiavimą ir rengėt leist savo laikraštį Moterų Balso, kurio šiemet apvaikšiojame sidabrinį jubilėjų, tuo laiku mes, Lietuvoje, kentėjome didžiausią karo našą. Buvo prisiegtos vokiečių jungo. Mūsų namai buvo sudeginti. Mūsų šeimos išskirtytos.

Ta karo naša perėjo per visą Lietuvą, visą gyvenimą padarė pūstynę. Mūsų sūnūs, vyrai, tėvai buvo ant karo lauko paimti ir išžudyti; kiti į Vokietiją išvaryti, ten badu išmarinti.

Mes per tris metus su viršum gyvenom po vokiečių jungu. Pamatė vokiečių joiant gatve jau pradėdavom drebėti, nes nežinojom, ko jis iš mūsų pareikalaus. Ir nė vienas negali sau įsivaizdinti to viso sunkumo karo našos, jei neteko pačiam pergyventi. Aš tai nesakau į kitus, bet pati save.

Man prisimena pačios pargyvenimai. Kuomet karas buvo ką tik prasidėjęs, sūnus savo laiške man rašė šitaip: "Mes dabar Vokietijoje. Mes pasipjovėm kiaušę, turim mėsos." Tai man nė į galvą neatėjo, kad negerai. Bet kai vokiečiai atėjo ir iš mūsų atiminėjo paskutinį duonos kąsnį ir gyvulį, tai tada pamaniau karo našą ir sakiau, kad jei galėčiau pasiųst sūniui laišką, parašyčiau — neatimk nuo žmonių nieko, nes žinau, kaip skaudu, kada viską, ir paskutinį duonos kąsnį atima.

Ak, kaip skaudu! Ką tik turi ma, plėšia, degina — viską sunaikino ir atėmė, tik gyvybę paliko. Bet daug kas ir gyvybę prarado savo turtą gindami. Negali apskyt, negali aprašyti karo baisumo. Kad kas tada karo dievaitį panaikintų ant visados, kaip būtų laiminga žmonija!

Dabar ir vėl Lietuva karo liepsnos nuteriota ir vokiečių nacių pavergta.

Mes čionai, Amerikoje, šiandien dar galime veikti, bet kas gali ir čia atsitikti, to niekas nežino. Dėlto visomis išgalėmis darbuokimės šiandien, kol dar nepervėlu.

M. J.

LIETUVAITES MOKA GRAŽIAI MEGSTI IR ŽINO, KAM DOVANAS DUOTI

Aną dieną einant iš Moterų Klubo susirinkimo viena draugė, dailiadarbių mėgėja, kuri ne vieną "Laisvės" bazarą yra apdovanojusi artistikais savo rankų gaminiiais, sakė:

"Ir aš turėjau vieną naują sumanymą, bet daug ko kito kalbėjom, nebėbuvo kada pasiūlyti."

Gaila, O ką tokio naujo?" paklausėm.

"Norėjau pasiūlyti įsteigti mezgimo vakarus. Visos mūsų moterys moka gražiai megsti. O raudonarmiečiams, tame skaičiuje ir mūsų broliams ir pusbroliams lietuviams kariaus Raudonojo Armijos, ateina šalta žiema. Galėtume megsti ir meziniais apdovant raudonarmiečius."

Taip, mūsų moterys moka gražiai megsti. Prie to jos aukštai įvertina didvyriškus Sovietų Sąjungos kovotojus, kurie kūrė tūkstančiai lietuvių petys petin su rusų, ukrainių ir desėtkių kitų skaitlingų Sovietų Sąjungos tautų karžy-

giais kovoja prieš fašizmą. Bėlieka tik palinkėti, kad šios draugės ir kitų tokių draugių sumanymai iškiltų mūsų susirinkimuose pirm daugelio kitų dalykėlių ir žiemos šventėms jau galėtume pasveikinti didvyriškus raudonarmiečius su naujais, savo rankų darbo megstiniais — svederiais, kojiniųėmis.

Mezgimo Vakarai

Bendri mezgimo vakarai turi kelias geras ypatybes. Jie kartais būna praktikuojami tik dėl draugiško susijimo. Gi šiuo atveju jie svarbesni tuo, kad turi svarbų tikslą. Bendrai veikiant galėtų prisidėti su darbu ir tos moterys, kurios norėtų paaukoti darbą, bet neišgalėtų iš savęs pirkti medžiagų. Tokiu atveju kliubas galėtų iš iždo ar šiaip sukelto mis aukomis supirkti medžiagų, o narės prisidėtų darbu. Rasis nemažai ir tokių, kurios aukos savo medžiagą ir savo darbą.

Mezgimo vakarais, kliubo paskirta draugė galėtų pasiūlyti ir papasakoti arba paskaityti sutrauką tos savaitės žinių, įdomų straipsnį ar vaizdelį. Iš tokių mezgimo vakarų būtų keleriopa visuomenei nauda.

S.

Moterų Balso Reikalais

Turintieji blankose surinktų arba iš organizacijų gautų aukų, skirtų Moterų Balso jubilėjinio žurnalo išleidimui, prašomi jas gražinti tuojau, kad dar spėtume atžymėti Moterų Balse.

Nespėjusieji pasveikinti moterų organizacijos ir spaudos jubilėjaus, prašomi tai padaryti vėliau. Iki šiol surinktas išdas dar nepadengia išlaidų, o jeigu ir liktų centas-kitas, būtų labai naudinga moterų organizavimo ir apšvietos reikalams.

Po Moterų Balso atspausdinimo gauti jubilėjiniai sveikinimai bus atžymėti dienraščiu moterų skyriuose.

Moterų Balso jubilėjinis leidinys bus 64 puslapių, didelio formato (kaip Pasaulio Parodos albumas), pieštu, spalvotu viršeliu, kuriam piešinį pagamino jauna menininkė Albina Dėspitė. Kopijos kainu 25c.

Organizacijos ir atskiri draugai bei draugės prašomi iš anksto užsisakyti Moterų Balso, kad spalį mėnesį prasidėsiantį jubilėjų galėtume sutikti netuščiomis, bet su pilnu glėbiu gražaus, atminimais bei šiaip moterų ir apie moteris raštais turtingo žurnalo.

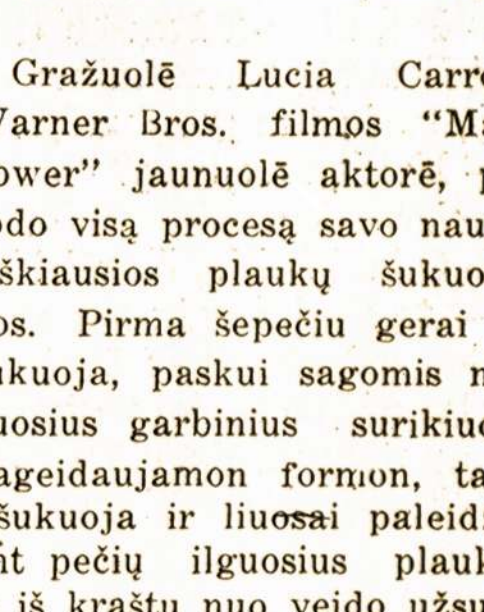
S.

Kad Jaunamečiai Negirtautų

Clinton, Iowa, įvesta tokia sistema: Kas vakaras tam tikri žmonės apeina vietos karčiamas ir surašo vardus ten atkurstų nepilnametėlių jaunuolių, taipgi, ką jie gerė. Sekamą dieną pristato jų tėvams raportą. Sakoma, retai pasitaiko pakartojimų.

Tai Bent Sutaria Gyvenime!

Tuscon, Arizona, gyventoja Mrs. Newton atvažiavo į St. Marys ligoninę ir jai nuštatytą tuojau daryt operaciją ant apendiko. Už valandos atvežti ir jos vyras su ta pačia problema.

Gražuolė Lucia Carroll, Warner Bros. filmos "Manpower" jaunuolė aktorė, parodo visą procesą savo naujojiškiausios plaukų šukuosenos. Pirmą šepečiu gerai iššukuoja, paskui sagomis mažuosius garbinius surikuoja pageidaujamon formon, tada iššukuoja ir liuosai paleidžia ant pečių ilgusius plaukus ir iš krapstų nuo veido užsuka viršun, jų prilaičymui vartodama mažytes šukas ir spilkutes.

KADA MEILE APSIMOKA

Šeimos ryšiams aprūnėjus, ponis Gwynne Vanderbilt sutiko išsiskirti su vyru be barnies, be statymo teisminės padronon miegkambario scenų. Tačiau taip atsitiko tik tada, kada 20 milijonų turis vyras sutikęs už nepavykusią meilę sumokėti jai du milijonus dolerių.

Turčiams, kaip atrodo, vedęs ir perskyros "apsimoka" pilna to žodžio prasme.

Prieš skalbiant šilkinę ar kitos švelnios medžiagos suknelę reikia apžiūrėti sagas ir kitokių pagražinimus. Jei yra pavojus, kad gali įdrėksti ar įrūdėti suknelę, taipgi patys sugesti, reikia nuimti ir valyti atskirai.

Nemėgstantiems stipriai taukuotų lašinių prie kiaušinių, reikia pirm dėsiant ant lėkštės išdėti lašinius ant rudos popieros. Pasidaro sausi ir gruzdūs.

Gaukite "Laisvę" naujų skaitytojų

Geras Uždarbis

(Pabaiga)

Tą pačią dieną mes puolėm prie darbo, kaip prie karštų barščų. Virbų prinešėm visą stirtą, — fabrikas troboj! Aš šakas laužau, senė lapus plėšo, taip, jog oda nuo delno lupasi, paskui aš drūtgalius peiliuku nupjauau, suėdėu, surišu — darbas verda. Atėjo sekmadienis, visą šimtą šluotų gatava ir į ryšulius po dvidešimt penkias štuks suriša.

Ateinam į miestą, visi į mus akis išsprogdino.

— Klausykite, ei, — šaipėsi iš mūsų, — kur jūs arklius pardavėte, kad patys virbų vežimą tempiate?

— Ei, ei, — šaukia kiti, — o pas ką jūs beržynėlių nusipirkote? Gal judu su boba beržynėlių į miestą atnešėt parduoti?

O mes nieko. Vos kvėpuojam, o einam, — akys kaktan lenda. Šiaip taip atsivilkom ligi tų namų, kur ponas liepė laukti. Atėjom mes pas prilingį ir bumpt ryšulius žemėn, o patys lyg negyvi krito ant jų — uždūstam taip, jog net liežuvis iškišom. Tiktai žvilgt — staiga langas girgžtelėjo, ir mūsų ponas galvą iškiša.

— Aha, — sako, — tai jūs?

— Taip, tai aš, atgabenau šluotas.

— Gerai, aš tuoj pas jus išėsiu.

Uždarė langą. Mes laukiame. Pagaliau, jis išėjo.

— Na ką gi jūs, atnešėt šluotas?

— Taip, šimtą, kaip jūs liepėt.

— Aha, tai gerai, tai gerai. Bet, žinot ką, — aš jų dabar neimsiu, tegul jos pas jus kurį laiką pabūna, arba galite jas ir parduoti... O kai man prireiks, aš jums pranešiu. O dabar štai jums raštelis, parodykit jį viršaičiai, jis jau pasakys jums, ką turite daryti.

— Ba, kaip gi tai? — sakau aš.

— Juk jūs užsakėt, o dabar neimat?

— Ne, neimu, — sako jis meiliai, — nes man dabar nereikia. Bet jūs nebijokite, aš jūsų nepamiršiu. Štai jums raštelis, paimkit!

— Kam man jūsų raštelis? Ką aš su juo veiksiu?

— Paimkit, paimkit, — sako jis.

— O pagaliau, jeigu nenorite, tai ir nereikia. O dabar eikit sau su ponu dievu.

Aš jau, tiesą sakant, norėjau paleisti savo liežuvį, bet jis staiga atsigrėžė — ir šmakšt į namus.

Už savaitės šaukia mane viršaitis. "Kas atsitiko?" Galvoju sau. Ateinu, o viršaitis juokiasi ir sako:

— Na, dieduk Panjko (mane visi vadina "dieduku," nors aš ne toks jau senas esu), turiu tau gerą naujieną!

— Kokią naujieną? — sakau aš ir stebiuosi.

— O štai kokią, žiūrėk! Ir išėmė popierį — tą patį, kurį man anas ponas tada bruko, atlenkė jį ir ėmė skaityti kažką, bet ko aš ten nieko nesupratau, išskyrus savo paties vardą.

— Kas gi čia tokio pasakytą? — klausiu.

Chicago, Ill.

Prieš kelias dienas čionai Steel Workers Organizing Committee Local 1091, CIO, priėmė labai svarbią rezoliuciją karui klausimui. Šitie pilno darbininkai pasisakė už padidintą gamybą, idant būtų galima suteikti didesnę paramą Sovietų Sąjungai ir Anglijai. Rezoliucijoje sakoma:

"Hitleris savo agresijos pagalba stengiasi užkarti anti-darbininkiską sąlygas ant viso pasaulio. Mums, kaip unitistams, labai svarbu, ar Hitleris bus sumuštas, ar ne.

"Mes Lokalo 1091 nariai pasizadame užtikrinti Hitlerio militarinį sumušimą, padidindami mūsų gamybą, idant geriau pagelbėjus Anglijai ir Sovietų Sąjungai, ir todėl mes pilnai užgiriame Murray planą dėl paskubinto gamybos.

"Mes reikalaujame, kad tuojaus būtų pataisytos ir gerai užlaikomos tos mašinos, kurias mes operuojame Buda kompanijos dirbtuvėje, idant mes galėtume atlikti tas pareigas, kurių iš mūsų reikia laujau nacionalis apsigynimas.

"Kad nugalėti hitlerizmą užsienyje, tai mes turime taip-

— Pasakyta, dieduk, kad tu esi didelis turtuolis, po šimtą šluotų kas savaitę parduodi, pingus žarstai krūvom, ir, štai, yra liepta pastatyti tau šią siurbelę.

— Kokią siurbelę? — klausiu aš netikėdamas savo ausim.

— Štai, šita lapelį, brangusis.

— Lapelis? Koks lapelis? Kam?

— Ei, dieduk. Neapsimesk kurčias, girdi juk!

— Zinoma, ne man, o tau! Turi mokėti verslo mokesčio penkis guldenus per metus!

— Penkis guldenus kas metai? Viešpatie! Už ką gi?

— Už šluotas! Girdi, ponas mokesčių inspektorius tave užrašė ir sako, jog tu po šimtą šluotų savaitėje parduodi.

— Ponas viršaiti, — sakau aš po kurio laiko, — aš nemokėsiu.

— Turi mokėti!

— Ne, nemokėsiu!... Ką jūs man padarysit? Ką plikas užantys paslėps? Juk jūs žinot, kad už šluotas aš per visus metus vos vos penkis guldenus uždirbu.

— Kas man darbo? Ponas mokesčių inspektorius turi tai geriau žinoti! — sako viršaitis. — Mano dalykas gauti mokesčių, o nenorite mokėti, tai aš antstolių atsiųsiu.

— Ova, siųskit, nors tuojau! Pas mane antstolis greičiau padvės, negu ką nors suras.

— Na, tai parduosim trobą ir daržą, o jūs galėsite sau keliauti, kur norit. Kas priklausys ciesaui, tas neturi žūti.

Aš sudejavau, lyg man būtų peilį išsmeigę.

— A, matai, — sako viršaitis. — Na, ką, mokėsi?

— Mokėsiu, — sakau, o pats vis savo galvoju.

Praėjo treji metai. Aš nemokėjau nei kreicerio. Kai ateidavo antstolis, tai mes su boba karkluose pasislėpdavom, lyg nuo totorių, o trobą užrakindavom. Jis ateidavo, pasibeldžia, nusikeičia ir keliauja toliau. Du sykius norėjo jėga trobą įsiveržti, bet abu sykiu geri žmonės atkalbėjo. Bet ketvirtais metais, — nepavyko. Nei prašymai, nei raudos nepadėjo. Nesumokėtu mokesčių man prisirinko taip apie dvidešimt guldenų. Iš miesto buvo įsakyta tučtuojau sumokėti pinigų, o jeigu ne — tai trobą paleisti iš varžytynių.

Aš jau niekur nebebėgau, — matau, kad niekas nebepepės. Na, ir ką? Paskyrė varžytynes, įvertino visą mano turtą lygiai dvidešimt guldenų. Ateina toji diena, būgnija, šaukia pirkėjų... "Kas duos daugiau?" — Ek, kad niekas tui tiek neduoda. Dešimt... dvylika... vos vos ištraukė penkiolika, ir už tiek ir pardavė.

O aš kvatoju ir sakau viršaičiui:

— O matote, aš jus apmokiau! Argi aš jums nesakiau, kad pliko neapiplėši!

— O viršaitis man: — Tegul tave, dieduk, velnias griebia!... Į tokius šposus leidžiasi!

Vertė G. Aidutis

gi nugalėti hitlerizmą čionai namie, kuris bando atimti darbininkų laimėjimus pagalvą, kur jie galėtų vienoti vie- toj susirinkti ir smagiai pra- leisti laiką.

Atidarius Centrą tie trūkū- mai prašalinti. Kareiviai ir jūreiviai jau turi kur sustoti. Čia jie gali ir nakvynę gauti, ir pasilinksinti, ir pažaisiti. Namas yra 14 aukštų, bet kol kas įrengti dar tik penki pir- mutiniai aukštai.

Centras, beje, nėra valdiš- ka įstaiga, bet įrengtas iš au- kų, kurias sukėlė įvairūs Chi- cago biznierių ir profesiona- lai. Jį tvarko specialė komisi- ja, kuri užgirta miesto tary- bos ir majoro pereinio gruod- žio mėnesį.

Chicagoietis.

Moralė Parama Kareiviams Cook County C.I.O. Taryba nutarė paskelbti ir praveisti taip vadinamą "Armijos Ge- rovės Savaitę". Ta savaitė prasidės rugs. 7 dieną ir tęsis iki rugsėjo 13 dienos. Kas ir kaip bus per tą savaitę vei- kiama, planas dar neįsidrėbtas.

Rep.

Atsilankantiems Kareiviams Užėiga

Chicago tikrai gali pasidid- žiuoti naujai atidarytu Karei- vų ir Jūreivių Centru. Jis randasi buvusiam Elks klubo name 176 W. Washington St.

Tūkstančiai kareivių kas savaitę važiuodami į kempes ar gryždami namo atlankyti saviškius sustoja Chicagoje praleisti dieną-kita į pama- tyti įdomesnes vietas. Iki šiol

jie išsimėtydavo įvairiuose viešbučiuose ir nebuvo patogu- my, kur jie galėtų vienoti vie- toj susirinkti ir smagiai pra- leisti laiką.

Atidarius Centrą tie trūkū- mai prašalinti. Kareiviai ir jūreiviai jau turi kur sustoti. Čia jie gali ir nakvynę gauti, ir pasilinksinti, ir pažaisiti. Namas yra 14 aukštų, bet kol kas įrengti dar tik penki pir- mutiniai aukštai.

Centras, beje, nėra valdiš- ka įstaiga, bet įrengtas iš au- kų, kurias sukėlė įvairūs Chi- cago biznierių ir profesiona- lai. Jį tvarko specialė komisi- ja, kuri užgirta miesto tary- bos ir majoro pereinio gruod- žio mėnesį.

London, rugs. 2. — Mas- kovos pranešimas londoniškai spaudai sako, jog Sovietam atsiųsta stambus skaičius orlaivių. Kiek Sovietai jų gavo ir kokios rūšies tie or- laiviai yra, tatau laikoma karinėje slaptybės. Bet ka- da šie orlaiviai pradės veikt- ti, tai "vokiečiai būsią labai nustebinti." Tai esą iš Ame- rikos ar Anglijos atgabenti orlaiviai.

LAISVĖ YOUTH SECTION

Once a People Have Tasted Liberty, They Will Sweep the Enemy Away; Lith for Victory

By JOSEPH SACAL

Lithuania has been "incorporated" into the German state. But Lithuania is not Nazi Germany; even the brown coloring of the new map is not able to cover up the fact that Lithuania is a country with its own traditions, with its own cultural and political characteristics.

The people of Lithuania before the nazi invasion had had their breath of freedom. Though it was only for a short span of time, they learned the true meaning of democracy within the framework of the socialist state—the Soviet Union.

As part of that union of socialist states, the Lithuanian people were granted autonomy. For within the framework of the federated series of states under socialism, each nation and group had the right to pursue that which fitted its people's needs and wants.

Lithuania immediately upon attachment to the soviets, after a popular vote of the peoples, launched a whole series of social improvements. From a country whose millions were oppressed previously by Dictator Smetona—held in bondage and degradation, where unemploy- ment, prostitution and denial of civil liberties was the program of the day—it arose to find itself in new surroundings. Surrounding that dawn upon a theme of: "Of the people, by the people and for the people."

They Have Tasted Freedom

Grasping that theme, Lithuania moved ahead with new schools, medical facilities. The right to vote and elect whom they pleased be- came a reality. Trade union flour- ished. The standard of living rose to new heights. Sports and cultural life flourished. The word, freedom, which had been spouted so often in the past, became reality. Lithuania for once, belonged to the Lithuan- ian people.

It is no wonder at the present, with fascist conquerors and stooge Lithuanian quislings in power, fol- lowing their steel and blood inroads, that the subjugation of the people has become a problem. Having tasted the sweets of freedom, Hit-

Lithuania Will Be Free!

The establishment of "Oesterland" with Lithuania included, means only one thing at present to the Lithuanians. It means the absolute end of independence and the establish- ment of the hated Hitler tyranny and oppression. It means the end of their culture, education. It spells doom to anything and everything Lithuanian. That is why the re- solved will of its people is directed toward Hitler's defeat.

For the Lithuanian people there rings out today with still greater force than ever before the words of the great German poet Goethe who wrote, "You must either rise or fall, either rule and win or serve and lose, suffer and triumph, be the an- vil or the hammer."

The Lithuanian people by the nazi invasion have become the anvil for German fascism. The hour has struck when Lithuanians here and abroad, nations fighting now and other oppressed nations must become the hammer, dealing blows that will smash to bits the hated Hitlerite domination.

Lithuania, A Search into Its Past

by E. C. D.

PART III

As a direct result of Teutonic invasions, the Lithuanian communities organized into one united state under Mindaugas, the first ruler of Lithuania. Mindaugas and his suc- cessors kept the Teutonic knights in check. (1)

In the middle of the 14th Century Lithuania was ruled by two brothers, Algirdas and Keistutis. Algirdas and his armies marched to the gates of Moscow three times and finally oc- cupied the city. In 1362 he de- feated the Tatar hordes as they sought to enter Europe. This was immediately followed with the seizure of Kiev and the Crimea. After a couple of years he had cut his way to the Black Sea between the Dniestro and Dnieper Rivers. (2)

The next phase in the history of Lithuania saw the rise of Vytautas, son of Keistutis, and of Jogai- la, son of Algirdas. This particular spot in the history of Lithuania bears marks of the old and new ages. All can be traced to Jogaila, who, in 1382, set forth into the world by murdering his uncle Keis- tutis and imprisoning his cousin Vytautas. (3)

IMMEDIATELY AFTER his im- prisonment Vytautas escaped and set out to organize a loyal Lithuanian state. Russians, Teutons, and Poles had begun to fear the Lithuanians and sought to bribe Jo- gaila to weaken the unity of the Lithuanians. However, there were many irregular battles amongst all and soon Jogaila and Vytautas be- came reconciled.

In 1386, the Poles, after some months of crafty preparation, had Jogaila marry Jadvyga, the queen of Poland. As Poland was under Catholic influence the Lithuanians were forced by their own leaders to accept Christianity. In this man- ner Lithuania was the last country in Europe to become Christian. (4)

Later in the same year treacher- ous Lithuanian and Polish nobles established a union in which Lith- uania and Poland became a dual monarchy. Vytautas was King of Poland.

BEFORE THIS UNION Lithuania was three times larger than Poland. It included the land of Lith- uania proper with the valley of the Niemen; the White Russian prin- cipalities of Polotsk and Vitebsk; Black Russia with the cities of Kiev,

CHARLES' BARBER SHOP

UP-TO-DATE
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 UNION AVENUE
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

TILŽES SPAUDIMO

Aukso, Altorlūkas, paprastu ap- daru	50c
Ta pati knyga, Celuliodas gra- žiu apdaru su antspaudais	\$1.60
Vainikėlis, jaunomėnės maldų knygelė	35c
Ta pati knyga, minkštasis, tvir- tals viršelis	\$1.35
Kantičkos, visokių giesmių kny- ga	\$1.75
Sapnų knyga, apdaryta su pa- veiksmais	\$1.60
Tūkstantis naktų, didelė knyga apdaryta	\$3.00
Lengvas būdas išmokti angliskai Mikalados Pranasavimai	35c
Girtuoklių Gadžinkos	25c
Sveikata ligoniams, aprašo apie 300 visokių vaistų augalų ir kam jie yra naudingi	25c
Trajenkės, stambios, pakelės	60c
Arba 3 pakelės už	\$1.50

M. Zukaitis,
334 Dean Rd.,
SPENCERPORT, N. Y.

where to they migrated. A large number strove to educate themselves and their children. Today, one can find many Lithuanians and their descendants in important vocations such as Business, the Professions, and the Arts. They are judges, law- yers, artists, actors, priests, and chemists.

Their natural inherited physical ruggedness has helped produce many football, baseball, and wrestling stars, and even a World's Heavy- weight Boxing Champion. To illus- trate the wide selection of accom- plishments among Lithuanian des- cendants, one can note that, in the United States the World's Champion Shot-Put and Discus Throwing Champion is an American Lithuan- ian, Al Blozis; in England one of the outstanding Shakespearean actors is a British Lithuanian, John Gielgud.

WE KNOW NOTHING of what tomorrow may bring, but we are sure that the Lithuanians did leave more than a mark in the past.

Reference Sources:

- (1) Gedainis, p. 61
- (2) Gedainis, p. 69
- (3) Gedainis, p. 72
- (4) Gedainis, p. 72
- (5) Gabyrys, A Sketch of the Lithuanian Nation, IMPREMERIE DE LA COUR D'APPEL Paris, 1911.
- (6) Gedainis, p. 81
- (7) Contemporary history.
- (8) Doherty, Joseph F. Lithuanians, published by America's Making, Lithuanian Section, p. 4
- (9) Ibid, p. 11
- (10) Jungfer, Dr. Victor Litauen: Antilz Eines Volkes, Breitkopf & Hartel, Leipzig, 1938, p. 196.

—End—

Soviet Youth Rally For Voluntary Work on Sunday

MOSCOW.—On August 17th, in response to the appeal of the Central Committee of the Leninist YCL, the young people throughout the USSR came out for voluntary Sunday work, contributing all earnings of that day to the country's defense fund. Over 600,000 took part in voluntary Sunday work in Moscow.

Tiflis reports that 260,000 young people turned out for work in the city and countryside. Tula reports a turnout of 200,000, Novosibirsk (region), 150,000, Minsk ASSR 25,000, Gorky 70,000, Baku 80,000, Ryazan, 75,000 and Kuibyshev 50,000, etc.

The Sunday Volunteer workers earned many millions of rubles which they contributed to the de- fense fund. The Yaroslavl Region, for example, reports that 150,000 took part in the work in 13 dis- tricts alone, they earned 1,300,000 rubles.

At enterprises where August 17th was not a rest day, YCLers and other young workers decided to con- tribute their day's earnings to the defense fund. This was the case at the Tryokhgornaya Textile mills and a number of other Moscow factories.

"Laisvė" už \$1.00

"Laisvė" kasdien atneš į jūsų namus naujausias žinias iš visų pasaulio dalių. "Laisvė" teisingai paduoda žinias iš karo lauko, o jos yra labai svarbios.

Dabar, vasaros karščiais galite užsisa- kyti "Laisvę" už \$1.00 šešioms savaitėms. O vėliau jūs galėsite užsisakyti ant ilgiau nes mes žinome, jog kartą pabandę skaityti dienraštį "Laisvę," be jo negalėsite būti.

Tuoju siųskite dolerį "Laisvės" admi- nistracijai ir prašykite siuntinėti jums "Laisvę" už \$1.00 per 6-šias savaites.

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuo- tos degtinės ir vy- nai, geriausių bra- vorų alus ir elius. Kada būsite Brook- lyne, užėikite susi- pažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su mote- rimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėla.

426 South 5th Street

Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties.

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9508

KLIUDYMAS NACIŲ RADIO TAI ESĄS "SOVIETINIŲ MUZIKŲ" DARBAS

London. — Sovietų radijas leido tokias stiprias priešingas radijo bangas, kad beveik nieko negalima buvo suprast, ką naciai sakė per radiją Berlyne. Nacių radijas spiege, žviėgė ir girgždėjo per valandą, kol galima buvo po žodį kitą sugraibyt, ką vokiečiai norėjo pasakyti savo pranešime apie karą.

Tatai supykino nacių ir jie paskui koliojo Sovietus "pamšusiais muzikais."

FRANC. UNIJOŠ PRASO AMERIKIEČIŲ PARAMOS

New York. — Amerikos Darbo Federacija gavo atsisaukimą Francijos Generalės Darbo Konfederacijos paremt šią francūzių unijų organizaciją kovoj prieš Vichy Francijos valdžios sandarbininkavimą su Hitleriu. Prašo finansinės ir dvasinės paramos.

Francūzų diktatorius Petain yra uždaręs visas darbininkų unijas Vichy Francijoje; bet jos pogrindyje, slapta, tebeveikia.

Vokiečių Veiksmai Prieš Anglus

Berlin. — Vienas vokiečių submarinas Atlanto Vandenynė nuskandinęs keturis prekinis Anglijos laivus, viso 14,000 tonų, kaip teigia nacių komanda.

Vokiečių orlaiviai bombardavo Anglijos prielauką Hull ir, sakoma, padegė karinius sandėlius ir prielauką. Jie taipgi sėkmingai bombardavę anglų orlaivų stovyklas Anglijoje ir Anglijos karo laivyno stovyklas Alexandrijoje ir Port Saide, Egipte.

Anglų orlaiviai atskrido bombarduoti vakarinę Vokietiją, bet, pasak nacių, nepadarę karinių nuostolių. Prieš orlaivius "stengėsi užpult" šiauriniai rytinė Vokietija, bet jiems nepavykė. Vokiečiai nušovė žemyn septynis anglų orlaivius.

New York. — Skačiuojama, jog per nelaimės praeitą seštdienį, sekmadienį ir Darbo Dienoje žuvo 614 žmonių Jungtinėse Valstijose.

Newark, N. J., Apylinkėje PIRMAS BENDRAS PIKNIKAS

Ruošia Rusų ir Lietuvių Darbininkų Choras

Sekmadienį, rugsėjo 7 Sept.

Polish National Home
SPEEDWAY & 16th Ave., IRVINGTON, N. J.

Durys bus atdaros nuo 12 valandos dieną.

ĮZANGA 35 CENTAI ASMENIUI

Bus skanių valgių ir įvairių gėrimų.
GERA ORKESTRA ŠOKIAM

Gerbiamieji! Kviečiame Newarko ir apylinkės lietuvių dalyvauti šiame pirmame bendrame rusų ir lietuvių darbininkų chorų piknike. Tikimės, kad atvykusieji linksmai praleis laiką prie geros muzikos ir taipgi paremsite minėtus chorą.

Užkviečia Komisija.

Vokiečiai Nieko Nesako, Ar Jie Ką Laimėjo Paskutinėm Dienom

Berlin. — Vokiečių komanda sako, kad jie sunaikinę 27 karinius Sovietų laivus Dniepro upėje į žiaunius nuo Kijevo.

Vokiečiai užėmė Haapsalu prieplauką vakarinėje Estijos pakrantėje. Pasak nacių, tai mūšiuose, per kuriuos jie užėmė Tallinną, Estijos sostinę, jie suėmė 11,432 sovietinius kareivius ir pagrobė 239 kanuoles, 91-ną tanką, du sėruotus traukinius ir didelį daugį amunicijos.

Vokiečiai skelbia, kad dega 61-nas sovietinis laivas, kurie užplaukė ant vokiečių minų, povandeninių sporginių, netoli Suomijos.

Berlin, rugs. 2. — Šiandieninis nacių komandos pranešimas teigia, kad sovietų kariuomenė nuolat kontr-atakuoja vokiečius, ypač pietiniame, Ukrainos fronte. Lietūs trukdą veikimą mechanizuotos ir motorizuotos vokiečių kariuomenės, bet, girdi, jie vis tiek sukriusinę Sovietų kontr-atakas. Ukrainos fronte Raudonoji Armija vartojo ir didžiulius tankus prieš vokiečius; tie tankai sveria po 52 tonus, bet naciai sakosi atmušę juos ir sunaikinę aštuonis tokius tankus.

Per kelias paskutines dienas vokiečių komanda nesako, kur jie dabar būtų pasivarę pirmyn prieš Sovietus.

Pomirtinė Garbė Sovietų Kapitoniui

Maskva. — Sovietų vyriausybė suteikė Sovietinio Didvyrio titulą kapitonui Chigrinui žuvusiam karžygiškame veiksmė. Kada vokiečiai užmušė keturis raudonarmiečius, šaudžiusius iš kanuolės, tuomet pats kapitonas ėmė veikti ir sušaudė šešis nacių tankus. Nacių šovinio skeveldra užmušė kapitoną Chigriną tuo momentu, kai parviro šeštas jų tankas peršautas Chigrino.

Berlin, rugs. 2. — Naciai sako, kad jie pasivarę pirmyn linkui Leningrado.

Berlin, rugs. 2. — Vokiečių orlaiviai bombardavo Sovietų pusiausią Krimą.

PREZ. ROOSEVELT ATMETA BET KOKIĄ TAIKĄ SU NUOLAIDOM UŽPUOLIKAM

(Tąsa nuo 1-mo puslapio) saulini, kaip organizuoti darbininkai—ką nacių viešpatavimas reiškia jų gyvenimo laipsniui, jų laisvei, jų gyvybėms. Jokiai žmonių grupei nėra svarbiau sumušti nacizmą, išlaikyti patmatines laisves ir demokratiją, kaip kad darbininkams. Mes jau esame daug pasiekę; būtinai reikia mums dar begaliniai daugiau pasiekti.

NĖ JOKIŲ NUOLAIDŲ NACIAM UŽPUOLIKAM!

Mes negalime svyruoti, mes negalime dvejoji didžiame darbe, kurį mes turime atlikti. Amerikos laisvės gyvenimas turi užimt pirmą vietą, aukščiausiai bet kokio prievataus tikslo ir aukščiausiai bet kokio asmeninio intereso.

Taip, mes esame pasistatę sau labai rimtą uždavinį akivaizdoje gresiančio pavojaus. Hitleris yra paleidęs jėgas savo beprotiškos prievartos ant šios žemės. Mes turime atlikti pilną savo pareigą, kad sumušti jąsias. Nes tos jėgos gali būti paleistos ir prieš šią šalį tuo laiku, kuomet mes atliekame savo darbą besaugodami teisėtus savo šalies reikalus.

Sumušti Hitlerį tai gali būti dar ilgas ir sunkus darbas. Yra saujelė taikstytojų — nuolaidautojų ir nacių prietarėjų, kurie sako, kad to negalima esą padaryti. Jie net manęs prašo dėtis su Hitleriu — maldauti trupinių nuo jo pergalingo stalo. Iš esmės jie prašo manęs tapti naujovišku (išdaviku) Benediktu Arnoldu ir išduoti visą, ką aš branginu — mano pasišventimą laisvei — mūsų bažnyčioms — mūsų šaliai. Aš atmečiau tą keklį — aš ir vėl atmetu jį.

Vietoj to, aš žinau, jog aš išreiškiu Amerikos žmonių sąžinę ir pasiryžimą, kada aš sakau, jog mes darysime visą, ką tiklatai pajėgiamė, įdant sutriuškintume Hitlerį ir jo nacių jėgas.

Amerikos darbininkai, Amerikos fermeriai, Amerikos biznieriiai, Amerikos bažnyčių žmonės! visi mes kartu turime didžią atsakomybę ir didžią teisę-progą darbuotis, kad pastatytume demokratini pasaulį pastoviais pagrindais.

Tegu kurią nors toliau būsimą Darbo Dieną kuris Jungtinių Valstijų prezidentas ateityje pasako, kad mes atlikome savo darbą ištikimai ir gerai!"

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus padarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pagėdaujama. Taipogi atimlavoju įvairiom spalvomis

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.
prie Chaucer St., Broadway Line
Tel. Glenmore 5-6191

NACIAI PRIPAZIŲTA, KAD SOVIETAJ VEDA OFENSIVĄ

Berlin, rugs. 2. — Vokiečiai pripažino, kad Sovietai įnirtusiai atakuoja nacių ilgą liniją nuo centralinio fronto iki pietinės Ukrainos.

Tokio, rugs. 2. — Japonijos valdžia pareiškė nepasitenkinimą, kad Amerika siunčia karo reikmenis Sovietam į Vladivostoką, Sibire.

PRANESIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Svarbios Lietuvių, Rusų, Ukrainų, Lenkų Masinės Prakalbos.

Sekmadienį, rugsėjo-Septempr 7 dieną, aukščiausiai minėtu Hitlerio pavergtu tautų, masinės organizacijos ir tūlos parapijos rengia masinį mitingą, Lulu Temple svetainėje, Spring Garden ir Broad gatvė, 3-čia val. po pietu. Šiose masinėse prakalbose nuo lietuvių kalbės D. M. Solomskas apie Lietuvą ir Sovietų Sąjungą. Taipgi kalbės geri kalbėtojai nuo rusų, ukrainų ir lenkų. Lietuvis yra raginama ko skatlingiausiai atsilankyti ir paraginti kitus lietuvius į šias svarbias prakalbas. — Šias prakalbas rengia Bendras Visų Tautų Organizacijų ir tūlų Parapijų Komitetas

Le VANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVanda—E. LeVanda

Tėvas ir Sūnus Lovandaukai

UNDERTAKER

337 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-9785

NIGHT—H.A. Meyer 8-1158

DR. J. J. KASKIAUCIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964

530 SUMMER AVE.

Arti Chester Avenue

NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8

Nėra valandų sekmadieniais

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Laukiame Jūsų Užsakymo

Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

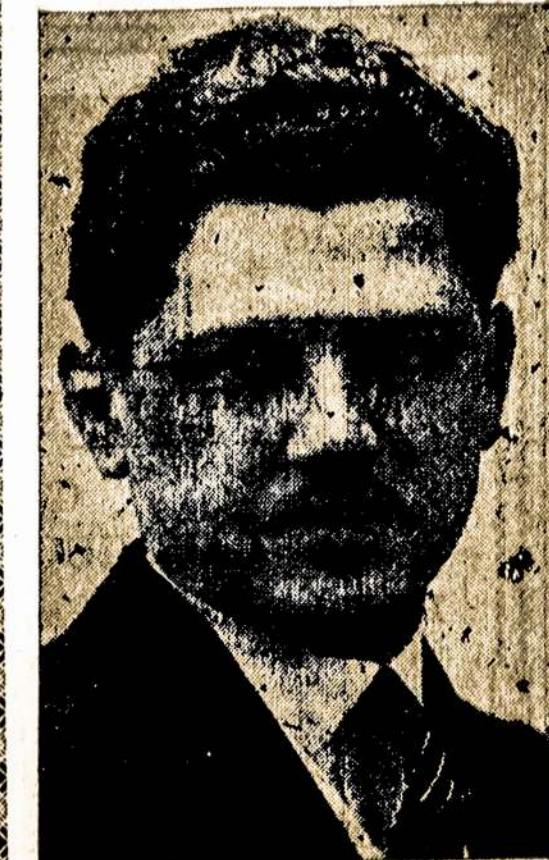
Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, serviciam duona, balta duona, Cahel ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Stuodėme duoną per pastą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svarj ir kainas.

Varpas Bakery, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(Ramanauskas)

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

Litėdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

teikimui medikalės ir kitokios pagalbos Sovietų Sąjungai. — Lietuvių Organizacijų Komitetas. (207-209)

SCRANTON, PA.

Susirinkimas Literatūros Draugijos 39 kp. atsibus trečiadienį, rugsėjo (Sept.) 3 d., 8 val. vakare, pas draugę M. Kupstienę, Rear 1221 Blair Ave. Visi draugai kviečiam dalyvauti, nes yra svarbių reikalų dėl apšarvavimo, taip pat kurie dar neužsmokėję metinės duoklės, būtinai atsilankykite ir užsimokėkite, nes centrai labai reikalingi pinigai dėl leidimo knygu ir žurnalo "Šviesos", o ir šis metas jau veik baigiasi. — Sekr.

NEWARK, N. J.

Suomi kreipiuosi į draugus, kuris pėmėte rusų-lietuvių pikniko tikietis knygtus. Piknikas įvyks rugsėjo 7 d., Polish National Home, Speedway & 16th Ave., Irvington, N. J. Kuriam paranku, meldžiu prisijusti knygties sekamui antrąs: 596 Bergen St., Newark, N. J., o kuriem neparanku, tai pridukite piknike. Iš anksto tariu ačiū. — A. Kazakevičius. (207-209)

WORCESTER, MASS.

L.L.D. 11 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. rugsėjo (August), pradžio 8-tą val. vakare, Lietuvių salėje, 29 Endicott St.

Visi nariai malonėkite dalyvauti susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptartimui

20-7 Sekr. J. M. Lukas.

HAMTRAMCK, MICH.

L.L.D. 188 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, September 5 d., 7:30 val. vakare, 1035 Caniff. Visi nariai malonėkite būti laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

206-7 Sekr.

SANDELIS VISOKIŲ

ŠAKNŲ IR ŽOLIŲ

Kadangi uogos, Liepos žiedai, pelunai, alerų šaknys, ramunėliai, apyniai, gumbazolės, trukžolės, valerijonai galima gauti ant svarų po 70c svaras, arba bile kokių 6 svarai už \$3.30.

Taipgi aš turiu visokių salsų žolių pakeliuose su angliškais ir lietuviškais užvadimais, kam jos naudingos ir kaip vartoti.

Nervų arbata 85c
Vidurių regulatorius 60c
Dusulio arbata 60c
Kokliušo arbata 60c
Ramatų žolės 60c

Trajanikos 60c arba 3 pk. \$1.50.

Žolių knygelė aprašo visokias žoles ir šaknis—25c. Mikaldos pranašystės—25c. Sappų knygelė, atmena gerai sapnus su kazryrų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.

Lengvas būdas išmokti anglišką kalbą be kito pagalbos 35c.

M. ZUKAITIS

334 Dean Street

SPENCERPORT, N. Y.

Isigykite Šias Knygas

"Gyvenimo Saulėleidis"

Pirma Knyga Lietuvių Kalboje apie Numirusių Laidojimą

Parašė ir Išleido Graborius

JOSEPH LEVANDA-LEVANDUSKAS

300 puslapių, kaina \$1.25; vasaros sezonui \$1.00.

Kiekvienam svarbu susipažinti su sekamais dalykais: Laidojimų istorija, papročiai, apeigos, testamentai, advokatai, teismai ir kiti dalykėliai. Taipgi balzamavimas, plastika, kaukės, chemikalai, taxidermija, koplyčios, kapinės, mauselejal, deginimai, mirusio tu to pervedimai ir tt.

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams su Angliškais Paaiškinimais

SUTAIŠĖ DR. D. PILKA

Kaina \$1.00 už egzempliorių. Vasaros sezonui 75c.

English - Lithuanian Self - Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviai, norintieji mokytis anglų kalbos.

PARAŠĖ DR. J. J. KASKIAUCIUS

Puslapių 252, stipriais audimo aparais, kaina \$1.50. Vasaros sezonui \$1.25.

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

PARAŠĖ DR. J. J. KASKIAUCIUS

Kiekvienas žmogus privalo šią knygą turėti savo namuose. Labai svarbius patarimai ką daryti susižeidus, staigiai kam apsiobus arba apsirgus kada sunku gauti gydytojų pagalbą. Ši knyga duoda daug receptų, sulgy kuriais gausite vaistų gydymą pagal nurodymus knygoje. Kaina \$1.00; vasaros sezonui tik 75c.

New Yorko Pasaulinės Parodos Paveikslų Albumas

Būtinai įsigykite šį papuošalą savo namų knygynui. Tai puikliausia padaryta knyga lietuvių kalboje. Trijų spalvų viršelį; daugybę gražių paveikslų iš Pasaulinės Parodos 1939 ir 1940 mm. Taipgi telpa paveikslai pasauliniai garsų pastatų New Yorko mieste. Yra daug mokslinių informacijų apie naująją techniką ir yra skambių bruožų iš Amerikos istorijos.

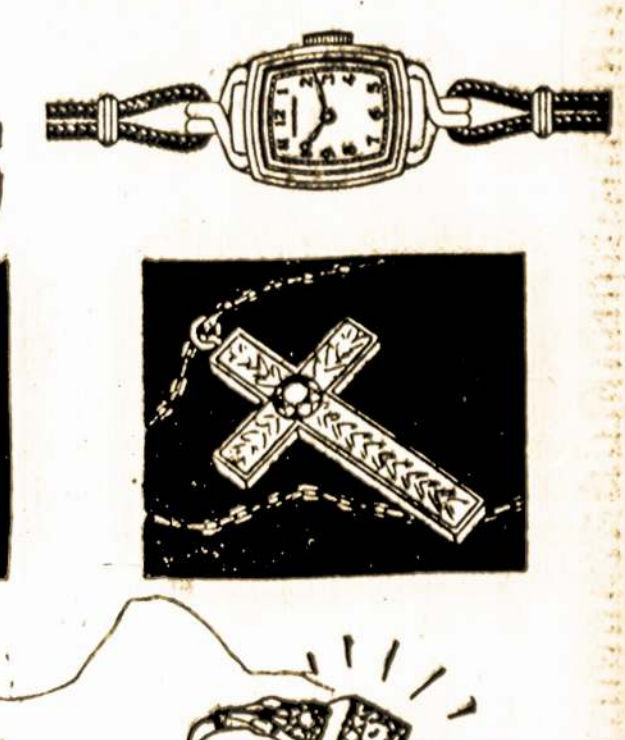
56 puslapių; kaina 25c; Vasaros seonu 20c.

'Laisvės' Administracija

427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

\$24.75
BUYS THIS
NEW 17 JEWEL
BULOVA!

"PRISCILLA"
THE LOWEST
PRICE EVER FOR
A 17 JEWEL
BULOVA!

Robert Lipton

JEWELER

701 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Tarp Graham ir Manhattan Aves.

Chroniškos Ligos

KRAUJO, ODOS IR NERVŲ Ligos, Skilvio ir Žarnų Nesveikimai, KRAUJUOJANTI SKAUDULIAI, Sėdėnys ir kitokios Mėšlazarės Ligos. Abėnai Slipnumas, Sciatica, Sėnarių Uždegimas, Reumatiški Nesveikimai, Inkstų ir Pūslės Ligos ir kiti chroniški nesveikimai Vyrų ir Moterų gydomi. Kraujo ir Slėpumo Tyrimai ir X-Spinduliai užtikrina teisingą ligos pažinimą ir tinkamą gydymą. Įšvirkščiama Serumo ir Cėpių, kada reikalinga. Atelkite šiandien dēlei ištyrimo, o jūsų liga bus jums išaiskinta

MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.00

DR. L. ZINS

110 East 16 St., New York

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

Šiokiom dienom 9 A.M.—8 P.M. Sekmadieniais 9 A.M.—2 P.M.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Didžioji Darbininkų Pašalpinė Ragino Išlaisvinti Browderį

Varde 40,000 narių Tarp-tautinio Darbininkų Ordino Miesto Centralinis Komitetas pasiuntė prezidentui Rooseveltui laišką, kuriame užgria Washingtono valdžios įprograma remti Angliją, Chiniją ir Sovietų Sąjungą kovoje prieš fašizmą. Tame pat laiške žymi, kad visų Amerikos priešfašistinių jėgų stipriai vienybei yra reikalinga, kad Earl Browderis, vienas žymiausių Amerikos kovotojų prieš fašizmą, būtų tuojau išlaisvintas.

Išrodinėjime, kuomi yra E. Browderis, apart kitko, sakoma:

"Reikia tik pasiskaityti Earl Browderio prakalbas, pasakytas pastaraisiais keliais me-

tais, kad įsitikinti, jog buvo vienas žmogus, kuris aiškiai pramatė pasauliui gresiantį hitlerizmo pavojų; vienas žmogus, kuris nuolatos šaukė už vienybę didžiųjų demokratų, Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos, užtikrinimui sunaikinimo hitlerizmo."

IWO atsišaukė ir į savo skyrius nepriklausomai nuo Miesto Centralinio Komiteto veikti už Browderio išlaisvinimą.

Tarptautiniame Darbininkų Ordine (IWO) priklauso ne vien tik amerikoni, bet ir daugelis svetimkalbių skyrių. Viename tik New Yorko mieste IWO turi 300 bendrų kuopų, 100 moterų klubų ir labai daug jaunųjų fraternalistų grupių.

Šimtai Brooklyniečių Buvo "L." Piknike

Brooklyniečiai pereitą sekmadienį, rugpjūčio 31-mą, penkiais dideliais busais, smagiai pravitodami, taipgi daugeliu privatiskų mašinų buvo nuvykę į "Laisvės" pikniką, surengtą Philadelphiajos lietuvių organizacijų Eddingtone, Pa.

Likosi ir daugelis norėjusių važiuoti, bet negalėjusių nuvažiuoti, kadangi ne visi buvo užsisakę iš anksto bilietus. Apytikriai buvo iš anksto ap-rokuota, keleivių 5 busams, tiek ir užsakyta busų. Tačiau sekmadienio rytą, išausus gražiai diena, telefonu pradėjo skambinti užsakymus ir prie busų stočių rinktis daug daugiau publikos. Toli dar patenkinta, bet kitiem prisiėjo atsakyti, nes šventėmis labai sunku gauti ekstra busų.

Centralbrooklyniečiai atvažiavo vežini savo buse keliais ekstra keleiviais, kad patalpinti williamsburgiečių busuose. Ten būtų lengvai galėję sudaryti ekstra busą. Williamsburge atsakyti keleiviai būtų pripildę apie porą busų. Nuvežti grupę vėliau pribuvusių su iš anksto pirktais bilietais laisviečiai užkinkė savas mašinas, nors iš anksto buvo ruošęsi ir patys važiuoti busais.

Apgailestina, kad ne visi galėjo nuvažiuoti ir būti tame šauniame piknike, sueiti savo senus pažistamus iš desėčių lietuvių kolonijų ir prisidėti prie gražaus pikniko padarymo dar sekmingesniu. Ateities piknikams būkime atsargesni, užsisakykite iš anksto bilietus, tada niekam nereikės namie liktis.

Dalyvavusieji piknike, turbūt, visi grįžo patenkinti. Grįžtančių klausinėjam, kaip sekėsi piknikauti. Atsakymas buvo visų vienas: "Puikiai. Niekad neapleisim ekskursijų į "Laisvės" pikniką Philadelphiajoje."

Laisviečiai dėkingi visiems padėjusiems šią ekskursiją padaryti sekminga.

Milioni Miestiečių Vėdinosi Pajūriuose

Sekmadienį ir pirmadienį mieste siaučiant arti rekordiniams karščiams ir sloginanti atmosferai, milijonai new-yorkiečių įsiskubė vėsumos pajūriuose. Viena Coney Islande, pereitą sekmadienį ap-rokuojama buvo 900,000 žmonių. Sekamą dieną, pirmadienį irgi turėjo arti tiek lankytojų. Jones Beach ir Rockaways pirmadienį aplankė virš pusę milijono žmonių. Panašiai milijonai buvo užsipildę ir visi kiti žinomieji miesto ir apylinkių "byčiai."

Vieša Padėka

Sirdinga padėka nuo mūsų visiems giminėms, draugams ir pažistamiems už atsilankymą į mūsų vyro ir tėvo Petro Marčiuko šermenis ir palydėjimą į kapines, visiems atsiuntusiems gėlių, drg. A. Bimbai už pasakytą atsisveikinimo kalbą prie velionio kapo, taipgi laidotuvių direktoriui M. Bieliauskui už gražų patarnavimą.

Johana Marčiukienė,
duktė Eugenija ir
žentas Juozas Laukaičiai.

Sekmadienį Turėsime Išvažiavimą

Šventėmis pasisvečiavę ir pasilinksminę po kitus miestus ir didžiuosius "Laisvės" piknikuose — Philadelphiajoje, Pa., ir Waterbury, Conn., — brooklyniečiai prašomi šį ateinantį sekmadienį, rugsėjo 7-tą, pasilaikyti liuosą brooklyniečių smagiame pažmoniu, išvažiavimui į Jamaica giraitę. Jį rengia Moterų Apšvietos Klubas.

Išvažiavime bus gerų užkandžių, taipgi karštų ir šaltų gėrimų. Tad sulaukę sekmadienio ryto, be rūpesties apie pietus, visi patraukite į daugelį jau žinomą giraitę.

Kelrodį ir daugiau informacijų matysite sekamuose pranešimuose.

Komisija.

Iš Maspetho

Susituokė

Pereitą seštadienį (rugpjūčio 30 d.) susituokė Antanas Tamulinas su Elena Brzozovskite (lenkų tautybės). Su-tuoktuvių pokilis įvyko Gdynia salėje, Maspetho. Dalyva-vo jaunavedžių tėvai ir gimi-nės.

Laimingo jaunavedžiams gyvenimo!

MIRĖ

Rugsėjo (Sept.) 1 d. mirė William Severin, 29 m. amžiaus, gyvenęs 7331 68th Avenue, Middle Village, L. I., N. Y. Šermenys velionio reziden-cijos vietoje. Bus palaidotas Kalvarijos kapinėse, rugsėjo 3 d.

Velionis gailestijje paliko tėvą, 2 brolius ir dvi seseris. Laidojimo pareigas eina graborius J. Garšva.

Gesinant gaisrą vaistinėj, 59th St. ir Lexington Ave., N. Y., dūmais pridusinta 36 gais-ragesiai.

REIKALAVIMAI

Reikalingas džianitorius prižiūrėti nedidelio apartamentinio namo. Reikalinga, kad nusimanų apie smulkius pataisymus prie namo. Kreiptis: 59 Van Sien St., arti Kings Highway, Brooklyn. Tel. Dewey 9-3787. (205-206)

PARDAVIMAI

Parsiduoda grosernė įvairiom tautom apgyventoje vietoje, daugiausia lenkų tautybės žmonės čia gyvena. Galima daryti gražų pragyvenimą. Pardavimo priežastis — savininkas susižeidė. Turime greit parduoti. Prašome kreiptis į Laisvės raštinę, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (205-207)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavoja forništuotas kambarys, prieš Sunset Park, 660 — 44th St., Brooklyn, N. Y. Iruošta visi patogumai ir galima pasigaminti valgi. Įimkite 4th Ave. Subway iki 45th St. Klauskite ant 1st floor. Prašome kreiptis 5 val. vakarais. (207-209)

Pasirandavoja kambarys, garu apšildomas. Yra maudyinė, su šiltu vandeniu. Matyt galima iš ryto iki 11 val. ir vakarais po 8 val. Atsišaukite po numeriu 294 Union Ave., Brooklyn, Apart. 30, tarpe Staggs ir Ten Eyck Sts. 204-206

NOTICES

Notice is given that David Gerny 140 Williams Ave., Brooklyn, N. Y., has filed his trade mark "Health Brand Syrup" with the Secretary of N. Y. State for use on labels on jars and bottles. (191-208)

Siuvėjų Žinios

Rugpjūčio 27-tą dieną, Amerikos Lietuvių Piliečių Klube, įvyko Lietuvių Kriaučių Amalgamietų Unijos 54-to Skyriaus mėnesinis susirinkimas. Nors oras buvo šiltas, vienok žmonių buvo vidutinis skaičius.

Visame susirinkime nebuvo, taip sakant, kokių tai ekstra tarimų. Visą jo svarbą užėmė pranešimai iš unijos veikmės, kaip ekonominio, taip politinio pobūdžio.

Skyriaus Pildančioji Taryba, darant spaudimą iš Unijos pusės, aukavo \$25 USO veikimui ir susirinkimas priėmė arba užtvirtino Tarybos padarytą aktą be jokio pasipriešinimo.

Per visą Uniją suaukta \$38,000 USO, tai yra nuipirkimui kareiviams dovanų ir kitokių jiems reikalingų dalykų. Šiame darbe Unija neatsilieka nuo kitų organizacijų duosnumo.

Kuomet jau pradėjau pasakoti, kiek Unija surinko pinigų virš minėtų tikslų, tai ir baigsiu sakdamas, kad ji (Unija) su savo skyriais suaukio \$40,000 ir gelbėjimui Anglijos. Čia ir baigiasi visos aukos.

Kaip Stovi Kriaučių Darbai

Abelnai kalbant, tai šių metų pirmam pusmetį pasiūta milijonas ir pusė daugiau civilinių rūbų, negu praėjusių metų pirmam pusmetyje. Kokį numerį parašys antras pusmetis, — palauksime pabaigos sausio ar vasario mėnesių, 1942-ry metų. Dabar nuo pranašystės susilaikome, tačiau pranešame, kad yra nusiskundžiama stokavimu materijų brangėms žiponams.

Uniformų klausimas yra šitokis: New Yorke ir jo apylinkėj tik aštuonios firmos gavo pasiūti po 50,000 šinelį. Mokestis už pasiuvimą bus \$3.40 už stuką, tai daug pigiau, rodosi 25-kiais centais, negu pirmesnėse varžytinėse. Bet sakoma, jog darbininkų algos nebus paliestos.

Kalbant apie uniformas, tai išėjo tikra komedija iš firmų bei kontraktorių pusės. Vienas siūlė 100,000, kitas 150,000, trečias 175,000 ir per visą šalį pasiūle šešis milijonus daugiau uniformų, negu valdžia paskyrė siūti šiose varžytinėse.

Prieš šias varžytines unijos atstovai nuvažiavo Washingtoną ir prašė valdžios, kad ji neduotų firmoms po tokį

didelį skaičių uniformų, bet maž-daug padalinį jas. Ir tas prašymas, pilnai pavyko, nes firmos daugiau negavo siūti, kaip tik po 50,000. Čia eina kalba apie šinelius.

Šitas padalinimas, gal būt, sumažins tą begėdišką kompeticiją tarpe firmų ir negriebs siūti pigiau viena už kitą. Nes kuri firma pasiima kelias dešimtis tūkstančių daugiau už kitą, tai ir mažesne siuvimo kaina gauna savo šėrą, o silpnesnei firmai įvairo nepakenciamą žaltį kišeniu.

CIO Konvencija

Pabaigoje rugsėjo mėnesio įvyks, Učica, N. Y., CIO steito konvencija. Mūsų skyriui paskyrė išrinkti du atstovus.

Mūsų skyrius išrinko atstovais į konvenciją: Vaitukaitį ir Buhnį, mokant jiems po \$35. Čia įeina kelionė, guolis, valgis, alus, koks virvinis cigaras ir išlikimas iš darbo.

Kriaučių Baliaus

Bus šeštadienį, 18-tą spalio, Grand Paradiše svetainėje. Jo

F. W. Shalins (SHALINKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

LIETUVIŠKA UŽEIGA

Rheingold extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių VYNU ir DEGTINES
Importuotų ir Vietinių

Kasdien Turime KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Joseph Zeidat, Sav.
411 Grand St., Brooklyn

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI SERMENINE (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilis ir karietas vesėjimui, krikštynom ir kitkam.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN
Telephone: EVERgreen 8-9770

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

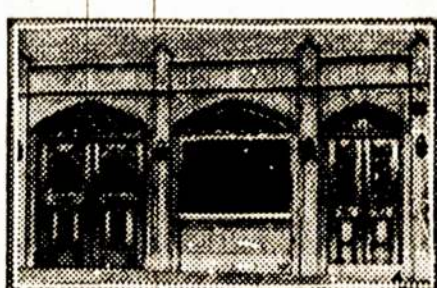
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gamiami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs lietuviško namų darbo, klibasai ir kepta paršiena; gospadoriškal nuvirtų kopūstai ir barščai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO.

Visada yra gražus pasirinkimas plėniskų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liudėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.

660 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

pirmininku išrinkta F. Stanaitis, sekretorium Vaitukaitis. Nors nebuvo tarta, bet prisilaikant praėjų balių — įžanga bus 25 centai. O gal pakais?

Pas Liet. Kriaučius

Visos dirbtuvės dabartiniu laiku pilnai dirba; didelių nesusipratimų nėra. Bet neiškenčiu, kaip tas nestaugęs, pasakyti jums, kad trijų dirbtuvių siuvėjų paskutiniu laiku valdžia drūčiai truktelėjo už sprandų, kam jie neteisėtai emė čekius iš bedarbių fondo. Dabar viename reikia sugrąžinti \$100, kitam daugiau, trečiam mažiau. Atsiranda jau ir ašarų, bet kad jų niekas nepaiso. Paėmei, atiduok, o ne — į cypę!

Kurie yra liuosai nuo bereikalingos bėdos, tai iš anų juokus krečia, sakant: "Kita sykį kaip eisite registruotis,

nusiimkite nors žiuristą nuo pilvų, tai gal taip greit nepastebės, kad dirbate."

Kam neskauda, tas ir nedu-juoja. Nepaisant, kad ką nors skausmas ir į kuprą riečia. ... J. N.

Padaugėjo Autė Nelaimės

Per pirmąjį pusmetį šių metų padaugėjo sužeidimai ir mirtingumas auto nelaimėse. Vaziuotės komisioferiaus raštinės daviniais, per pirmą pusmetį 1940 metų N. Y. valstijoj auto nelaimių buvo 39,153, jose užmuštų 1,204 ir sužeistų 50,971. O šiais metais tuo pat laikotarpiu jau buvo 40,293 nelaimės, 1,276 užmuštų ir 53,062 sužeistų.

Brooklyne areštuoti 5 asme-kalingos bėdos, tai iš anų nys kaltinimu loterijų rakete. Sulaikyti teismui po \$500 ir sykį kaip eisite registruotis,

IRVING PLACE AT 147 ST. NEAR UNION SQ. 15TH ST. 11TH AVE. CONT. FROM 1030 GRANT ST. 5-4049 WKDYE

Puiki Sovietinė Komedija
"VOLGA - VOLGA"
Direguoja G. Aleksandrova, žymioji rolėj Lubov Orlova.
Iškandį usalio su žavinčia muzika.
Talpi: Naujausios Sovietų Žinios. Vėlai Rodoma Signakt.

Rekordiniai juokingiausi juodžiai
The Charlie Chaplin Festival
"Easy Street," "The Immigrant," ir kt.
"Mes dar kartą rasiname juos pamatyt šiuos puikius juodžius." — Daily Worker.

LAISVĖS RADIO PROGRAMA

Transliuojama iš stoties
WBYN -- 1430 Kls.

Devintą valandą pirmadienį vakarais

DUODAMA MUZIKALĖ PROGRAMA, ŽINIOS IR BIZNIŲ PASKELBIMAI

Pranešėjas
JONAS ORMANAS
Žinių komentatorius
ROJUS MIZARA

Reikale pasiskelbimų per Laisvės Radio Programą ar dėl programos, prašome kreiptis šiuom adresu:

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telefonai: STagg 2-3878, STagg 2-3879

VIENINTELĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-8451

ISDIRBEJAI IR PARDAVĖJAI
GERIAUSIOS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuosimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU

Kaip Petraičių Krautuvėse

M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA

Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užaina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

TURIME GEROS DEGTINES IR VYNU

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Škersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 4-8698

